

Věčná

Jek Václav
Kavec 40
Novosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník IV. - Číslo 42-43

V Zlatci dne 11. listopadu 1949

Cena 6 Kčs

Да здравствует нерушимая дружба народов Чехословакии и Советского Союза!

ДРУЖБА НАРОДОВ ЧСР и СССР

Многие века передовые люди всех стран мечтали о таком общественном строе, где не будет угнетения, эксплуатации человека человеком, где трудовой человек станет свободным и равноправным членом общества.

В Советском Союзе эти мечты превратились в действительность.

32 года тому назад совершилась Великая Октябрьская социалистическая революция, которая открыла новую эру во всемирной истории человечества.

За эти годы советский народ руководимый коммунистической партией (большевиков) построил социалистическое общество, одержал всемирно-исторические победы в Отечественной войне а теперь успешно решает задачи постепенного перехода от социализма к коммунизму.

В этих успехах и достижениях советского народа, во всем строе его жизни, в его культуре и морали видят образец для себя и народы Чехословакии, вступившие на путь строительства социализма. Благодаря примеру и помощи Советского Союза добиваемся в строительстве нашей новой жизни выдающихся успехов. Непрерывно растет и крепнет дружба наших братских народов. У этой дружбы глубокие корни. Ведь уже Великая Октябрьская социалистическая революция в СССР стала освободительницей чешского и словацкого народа. Ведь Красная Армия принесла освобождение нашим народам из-под ига фашизма. Глубокая благодарность, преданность и любовь чехов и словаков к Советскому Союзу стала народным чувством.

Гордо и уверенно шагает наш народ в семье свободных и миролюбивых народов во главе с СССР к светлому и счастливому будущему.

М. Исаковский

ПОЕЗЖАЙ ЗА МОРЯ ОКЕАНЫ

Поезжай за моря - океаны
И над всею землей пролети -
Есть на свете различные страны
Но такой, как у нас, не найти.

Глубоки наши светлые воды,
Широка и привольна земля,
И гремят, несмолкая заводы,
И шумят, расцветая поля.

Чутким сердцем и мудрой рукою
Нам великая дружба дана.
И живут неразрывной семьею
Все народы и все племена.

Все они, словно братья,
желанны,
Всем просторно расти и цвести...
Поезжай за моря - океаны,
Но дружнее страны не найти.

К 32. ГОДОВЩИНЕ Октябрьской социалистической революции

Тридцать два года тому назад совершилась Великая Октябрьская социалистическая революция и установилась Советская власть. Многие из буржуазных учёных и почти все политики утверждали, что эта власть долго существовать не будет а коммунистическую идеологию называли утопией. А капиталистические государства, окружавшие тогда молодую Советскую республику, блокировали её.

Но Россия освободилась от финансовой зависимости и эксплуатации иностранных капиталистов. Начала борьбу внутри за восстановление своего народного хозяйства. Время шло, проходили пятилетки одна за другой, Советская власть крепла и Советский Союз

превращался из страны аграрной в страну индустриальную и полными парами шёл к социализму.

Построение социализма в Советском Союзе представляет огромный поворот в истории всего человечества. Советский Союз шагнул гигантским шагом вперед, не только догоняя капиталистические страны но и перегоняя их. И так за эти 32 года СССР стал первым могучим социалистическим государством, со своим новым социалистическим укладом жизни, со своей новой социалистической культурой.

Трудящиеся Советского Союза — рабочие, крестьяне, интеллигенция — глубоко изменились за годы социалистического строительства. Эти люди закалялись в борьбе и

труде, воспитывались в новом социалистическом духе. Жизнь советского человека с каждым днем процветала.

Взять любую отрасль советского хозяйства, науку и культуру, все это не похоже на капиталистическую, отстающую от времени, систему, с устаревшими навыками ведения хозяйства, с эксплуатацией человека, развитием национального антагонизма, классовой ненависти и т. п.

И вот с такой устаревшей, прогнившей буржуазной культурой кинулась вероломно фашистская свора на цивилизованный социалистический Советский Союз.

Но просчитались гитлеровские молодчики, не учли одного т. е. моральной силы советского человека, вооруженного социалистической культурой, большевистским духом и советской передовой техникой.

Он, этот „Советский простой человек“, показал свою преданность, свой патриотизм, отдавая свою жизнь на защиту социалистической родины и борясь за счастье всего трудового народа. От самого Сталинграда до Берлина крушил советский человек на своем пути фашистов, освобождая другие народы от немецких оккупантов.

Вот он какой новый советский человек, воспитанный маркс-ленинской теорией и партией большевиков.

После войны Советский Союз стал во главе борьбы за мир во всем мире, стал на защиту прав человека во всем мире.

Капиталистические страны как Америка, Англия и т. п. видят теперь могущество Советского Союза, его авторитет среди мирового пролетариата, знают морально-политическое единство советского народа.

Советский Союз под руководством коммунистической партии большевиков и великого вождя тов. Сталина, преодолевая трудности, за 32 года проделал великий путь. Его руководители вывели страну на светлую дорогу к счастливому будущему — коммунизму.

История коммунистической партии большевиков учит, что таким руководителем, может быть лишь партия нового типа, маркс-ленинская партия, партия социальной революции, способная подготовить пролетариат к решительным схваткам с буржуазией и организовать победу пролетарской революции. Такой партией в СССР является ВКП(б).

ГИМН СОВЕТСКОГО СОЮЗА

Союз нерушимый республик свободных
Сплотила навеки Великая Русь.
Да здравствует созданный волей народов,
Единый, могучий Советский Союз!

Славься, Отечество наше свободное,
Дружбы народов надёжный оплот!
Знамя советское, знамя народное
Пусть от победы к победе ведёт!

Сквозь грозы сияло нам солнце свободы,
И Ленин великий нам путь озарил.
Нас вырастил Сталин — на верность народу,
На труд и на подвиги нас вдохновил.

Славься, Отечество наше свободное,
Счастья народов надёжный оплот!
Знамя советское, знамя народное
Пусть от победы к победе ведёт!

Мы армию нашу растили в сраженьях,
Захватчиков подлых с дороги сметём!
Ми в битвах решаем судьбу поколений,
Мы к славе Отчизну свою поведём!

Славься, Отечество наше свободное,
Славы народов надёжный оплот!
Знамя советское, знамя народное
Пусть от победы к победе ведёт!

Вот поэтому капиталисты, предчувствуя свою гибель, состряпали атлантический пакт и быстро проводя в жизнь свой намеченный план Маршала, вооружая своих союзников до зубов, ведут бешеную агитацию за войну против Советского Союза.

Но само оружие воевать не будет, нужны люди! А люди протестуют в один голос, сказав свое веское слово: „Войны не хотим, хотим мир во всем мире!“

Не помогла буржуазным глашатаем войны ни спекуляция с атомовой бомбой, ни провокаторы на подобие Тито или шпионажи Райковичей.

Капиталисты уже видят свою неминуемую гибель. Растет и ширится лагерь народной демократии во главе с великим Советским Союзом.

Приветствуем 32-ю годовщину Великой Октябрьской социалистической революции!

Приветствуем 32-ю годовщину существования Советского Союза, который успешно закончив построение социализма, движется к конечной цели — коммунизму!

Да здравствует великий, могучий Советский Союз, оплот мира во

всем мире!

Да здравствует нерушимая дружба народов Чехословакии и Советского Союза

Да здравствует великий и мудрый полководец, вождь и учитель народов — товарищ СТАЛИН!
Ф. Савицкий.

О СТАЛИНЕ ЛУЧШАЯ ПЕСНЯ МОЯ

(Янка-Купала)

О Сталине лучшая песня моя.
Та песня звучит в миллионах сердец,
Поёт её в поле колховном жнень,
Поёт на лугу на зелёном косец.

Поля золотые
Как море шумят,
И люди в грядущее
Смело глядят.

О Сталине лучшая песня моя; —
Она над землёй величаво встает.
Ту песню орлиная знает семья,
Ту песню кузнец за работой поёт.

Орлами взлетают
Пилоты-бойцы.
И волю, и долю
Нашли кузнецы.

О Сталине лучшая песня моя, —
Та песня от солнца, от ясной зари.

Uny československo-sovětského přátelství

Upevňujeme přátelské svazky se Sovětským svazem s pevným úmyslem rozvířit hnutí československo-sovětského přátelství od Aše po lem našich východních hranic. Toto hnutí ještě více než doposud upevní naše vzájemné svazky politické, hospodářské a kulturní.

S politického hlediska přátelství se SSSR je pro náš národ nesmírným přínosem. Naši vlasti se dostává politického postavení, které zaručuje naši bezpečnost a samostatnost do hluboké budoucnosti. Stále vzestupná síla hospodářsko-politických poměrů ve státech lidové demokracie a SSSR jsou pro nás nejlepším v dítkem, kam se má naše republika zapadnout, aby mohla s naprostým klídem očekávat příchod nových dnů.

Kdo o tomto pochybuje, nechť se ohlédně do naší blízké minulosti: osudný rok 1938 vyzkoušel na naší vlasti pořekadlo „V nouzi poznáš přítele“ a my jsme jej poznali. Jsou-li v československu lidé, kteří pochybují o opravdové snaze Sovětského svazu přijít Československé republice v těžkých dnech 1938 na pomoc, nemůže tomu tak být u nás volných Cechů. Byli jsme očividními svědky toho že v době, kdy západní spojenci dávali v r. 1938 na popas naše území a náš lid fašistickým vasalům, statisíce sovětských vojáků a sovětské vojenské techniky stálo na sovětsko-polských hranicích, aby v případě potřeby splnili svůj spojenecký a mravní závazek vůči našemu národu a státu.

Jsou dnes ještě také v ČR lidé, kteří nevědí aneb snad také nechť vědět, že československo-sovětská a francouzská smlouva o kolektivní pomoci v případě napadení cizí mocností měla dva zvláštní body, které si z pochopitelných důvodů vymínila česká a francouzská buržoasie. Jsou to body, ve kterých vysoké smluvní strany Francie a SSSR se zavazují poskytnout ČR pomoc v případě přepravení cizí mocností, a to s touto podmínkou, že to musí být pomoc kolektivní. A druhý pak bod, který si vymínila československá buržoasie, dává možnost zásahu ve prospěch bezpečnosti československé suverenity jenom v tom případě, bude-li o to se strany československé vlády požádáno.

Jaká byla skutečnost? Francie odmítla poskytnout ČR pomoc a tím také na základě kolektivní smlouvy SSSR nemohl z formálních důvodů přijít naši vlasti na pomoc. Přesto však nedbaje ani formálních závad, ani toho, že polsko-fašistická vláda nechť dovolit přechod sovětských jednotek přes polské území, sovětská vláda byla ochotna pomoci československé republice plnou silou své ozbrojené mocí. Velkoagrární kapitalistická vláda Československé republiky pak odmítla požádat SSSR o pomoc z obav, aby socialistický dech, přicházející z východu, nesesílil socialistické hnutí československého lidu a nepřipravil tak mocipány o nevyčerpatelná zřídla příjmů a prostředky vydírání.

Za daných okolností pomoc Sovětského svazu přesto, že československá vláda o ni nepožádala, by znamenala, že Sovětský svaz by byl označen za útočníka a buržoasní vlády západního světa byly schopny ve spojení z mocnostmi osy zahájit t. z. „tažení proti komunismu“. Možnost společné intervence proti SSSR je pro všechny kapitalistické státy velmi

lákavá a toho si byl velmi dobře vědom Sovětský svaz.

Pro nás Čechoslováky je nejdůležitější ta skutečnost, že Sovětský svaz vyčerpal všechny možnosti, které jej vedly ke splnění závazků vůči našemu státu. Toho také sovětským národům nikdy nepopomeneme. V tehdejší nouzi byl Sovětský svaz pro nás našim nejlepším přítelem a toto svoje přátelství vůči našemu lidu několikrát znovu osvědčil v pozdější době. Byla to hlavně pomoc při utváření československých jednotek v SSSR, kdy pečl sovětské vlády dostalo se našim vojákům v SSSR nejlepších zbraní a instruktorů k tomu, abychom alespoň částečně mohli odčinit hanbu, která nám skvrnila štít pro naši neschopnost uhájit si vlastní samostatnost.

Nelze také zapomenout, že na 100.000 sovětských vojáků padlo na našem území, aby nám vybojovali svobodu. Přátelství Sovětského svazu k našemu národu neskončilo oběťmi sovětských občanů na našem území.

Katastrofální sucho, které za dob kapitalistického uspořádání našich vnitro-hospodářských poměrů by znamenalo pro nás úplnou hospodářskou katastrofu, v našem socialistickém hospodářství ohrozilo, avšak nezničilo naše základy, na nichž nám vyrůstá socialismus. Hledáme-li důvody tohoto vítězství, vidíme, že je to zase Sovětský svaz, který v době, kdy náš západní svět hospodářsky odmítl, použil své zásoby k tomu, aby za nejvýhodnějších podmínek pomohl, kdy jsme toho nejvíce potřebovali.

I pro lidi, kteří se neradí obírají pravdivým obrazem minulosti, musí být konečně v této věci naprosto jasno: Ohromná síla Sovětského svazu je současně silou všech slovanských států. Západní

anglosaský a fašisticko-germánský svět zůstane nám Slovanům velmi dlouho zarytým nepřitelem, a to do té doby, pokud jejich vlastní lid, převychovaný v internacionalistickém duchu, nerozdrtí jejich imperialistické choutky. Bývalé heslo „Drang nach Osten“ je nyní zaměřeno v boj proti komunistickému nebezpečí. Ať se však jde celý neinformovaný svět podívat, o jaké „komunistické nebezpečí“ se jedná! V zemi, kde toto „rudé nebezpečí“ je, tedy dele jejich zdání v SSSR, jsme očividními svědky, že obchody jsou plné potravin, látek, obuvi a jiných výrobků. Každý sovětský občan má dostatek peněz, aby si toto vše koupil. Sovětské lidé chodí velmi dobře oblečení a najezení, ať je to ve městě nebo na venkově. Máme-li možnost zjistit životní úroveň občana v zemi, kde je veden proti komunismu boj, vidíme v pravém opaku, že životní úroveň občanů zmarshalisovaných států je velmi špatná a u nezaměstnané dělnické třídy katastrofální. To, že majitelé výrobních prostředků žijí v těchto zemích v blahobytu, nesmí nás klamat, poněvadž tito lidé tvoří jen nepatrné procento celkové počtu občanů.

Socializační proces ve státech lidových demokracií a blízká doba, kdy v Sovětském svazu bez peněz budou vydávány předměty denní potřeby, jsou pro nás radostnou perspektivou, která tmeří naše národy ve věčné a nerozborné přátelství.

A tak, jak řekl min. informací s. Kopecký: K socialismu vítězně a bezpečně dojdeme, když si v duchu přátelského internacionalismu zajistíme pomoc Sovětského svazu a lidově demokratických států.

Kpt. Cile.

Stalinovy spisy — učebnice pracujících

Mezi pracovními závazky k IX. sjezdu KSC byl také slib, že budou postupně vydávány Sebrané spisy J. V. Stalina. Již ve sjezdových dnech dostávali delegáti první výtisky českého vydání Stalinových spisů, zatím co probíhá subskripce, jejíž průběh daleko převyšuje původně stanovený náklad 100.000 výtisků. Proto bylo rozhodnuto, že náklad těchto spisů bude zdvojnásoben, aby byly ukojeny potřeby kulturních a politických organizací, závodů, ústavů a soukromých zájmech z řad pracujících.

Stalinovy spisy, které obsáhnou 16 svazků, jsou ve své podstatě všeobecně známým velkým historickým zkušenostmi boje bolševické strany za vítězství socialistické revoluce a za vybudování socialistické společnosti v Sovětském svazu. České vydání Stalinova díla má pak theoreticky vyzbrojit všechny, kdož se podílejí na naší nové a lepší budoucnosti. V nich najde český čtenář zkušenosti ověřenou praxi velkého stratega socialistického budování, jak porážet reakci na poli hospodářském, jak překonat a porazit kapitalistický systém výroby vyšší produktivitou socialisticky řízené práce a konečně jak překonat a porazit zbytky měšťácké ideologie v myslích těch, kteří ještě dobře nepochopili, že svět, v němž nyní žijeme, vstupuje do nové, vítězné epochy socialismu.

Tomu nás učí Stalinovy spisy. V nich poznáváme především velkého a neochvěvného bojovníka z období jeho re-

voluční činnosti, kdy se pod vedením V. I. Lenina budovaly základy marxisticko-leninské strany a kdy její ideologie přecházela do organizačních zásad revolučního předvoje dělnické třídy v Rusku. Kde lépe než v souborném vydání spisů prvního spolupracovníka Lenina můžeme na zkušenostech a praxi bezpečně poznávat význam jednoty revoluční praxe a teorie, a to právě z doby, kdy vytváření ideologie a politiky leninismu nebylo ještě dokončeno? V tom je právě základní cena a význam Sebraných spisů J. V. Stalina, neboť slovo za slovem poznáváme a učíme se chápat předrevoluční a později revoluční kvas dob, v nichž se v Rusku rozhodovalo o socialistickém přetvoření celé šestiny světa.

Již první evazek těchto spisů každému pozornému čtenáři a stoupenci nového, socialistického uspořádání lidské společnosti s důrazem klade na srdce povinnost učít se! Vidíme to právě tam, kde Stalin živě probírá „otázky dne“ a názorně ukazuje revoluční teorii i praxi. Tak se tehdejší události přelévají do naší aktuální přítomnosti a na nich se přesvědčujeme o správnosti linie, na níž dnes i my budujeme svou stavbu socialismu. Náš zápas o socialistický zítřek je takto pevně stanoven a opřen o teorii a praxi prvních velkých bojovníků a dává nám pocit jistoty, jak jej čerpáme ze Stalinova díla, z jeho lásky k pracujícím lidu a z jeho neochvěvné víry ve vítězství socialismu v blízké budoucnosti.

Przyjaźń polsko-radziecka

Zgodnie z tradycją, która ustaliła się w ciągu kilku ostatnich lat, miesiąc poprzedzający rocznicę Wielkiej Rewolucji Listopadowej, jest obchodzony w Polsce jako Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Zorganizowanie Miesiąca pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej ma na celu zaspokojenie jednej z najistotniejszych nieustannie rosnących potrzeb społecznych: potrzeby zapoznania najszerszych mas narodu polskiego z osiągnięciami Związku Radzieckiego, pogłębienia i udoskonalenia w narodzie polskim wiedzy o zdobyczach kulturalnych, politycznych i ideowych narodu radzieckiego i o tej historycznej drodze, która postawiła naród radziecki na czele całej postępowej ludzkości w jej walce o pokój, sprawiedliwość społeczną, kulturę i demokrację.

Przyjaźń i sojusz ze Związkiem Radzieckim wynika ze zrozumienia podstawowych i najbardziej żywotnych interesów narodowych polskich.

„Zabezpieczeniem naszej niepodległości i pokoju międzynarodowego, zabezpieczeniem naszych granic i obroną ich przed zakusami niemieckich wichrzycieli i ich popleczników — jest bratni sojusz i przyjaźń serdeczna naszego narodu z narodami wielkiego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz z krajami demokracji ludowej. Przyjaźń tę będziemy umacniać i strzec jej wiernie, gdyż w niej widzimy rękojmię naszego bezpieczeństwa i rozwoju” — mówił Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bolesław Bierut w swoim orędziu do narodu polskiego w dniu Święta Odrodzenia, 22. lipca 1949 roku.

Ale przyjaźń polsko-radziecka — to nie tylko przyjaźń dwóch narodów, które łączą wspólny interes polityczny. Przyjaźń polsko-radziecka wynika z tego, że oba narody ożywione są tą samą wielką ideą, o którą wspólnie walczą i którą urzeczywistniają. Na drodze do socjalizmu historyczne osiągnięcia i doświadczenia narodu radzieckiego są wzorem i przykładem dla Polski.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Listopadowa po raz pierwszy w dziejach świata stworzyła warunki, w których mogła rozwijać się prawdziwa przyjaźń między narodami na gruncie całkowitego ich równouprawnienia i wyzwolenia spod władzy politycznej, gospodarczej i kulturalnej klas wyzyskiwaczy. Na obszarach dawnej Rosji carskiej, gdzie zwycię-

żyła Wielka Socjalistyczna Rewolucja Listopadowa, mogła urzeczywistnić się i faktycznie urzeczywistniła się nigdy przed tym nieznaną braterska przyjaźń między narodami.

Zwycięstwo Związku Radzieckiego nad faszysmem i imperializmem niemieckim stworzyło warunki, w których liczne narody, wyzwolone przez armię radziecką, mogą korzystać ze zdobyczy Rewolucji Listopadowej, pomnożonych wielkim dorobkiem przeszło 30 lat walki i pracy narodu radzieckiego.

Pogłębienie przyjaźni polsko-radzieckiej oznacza dla narodu polskiego utrwalenie tych zdobyczy, które osiągnął on dzięki pomocy i współpracy Związku Radzieckiego, dzięki bohaterstwu armii radzieckiej i narodu radzieckiego, dzięki mądrej i nieugiętej polityce pokojowej mocarstwa socjalistycznego, kierowanego przez partię Lenina i Stalina.

Pogłębienie przyjaźni polsko-radzieckiej oznacza, że lepiej, sprawniej i szybciej będziemy budować zręby socjalizmu w Polsce Ludowej, że lepiej, sprawniej i szybciej podnosić będziemy stopę życiową mas pracujących i poziom kulturalny, oznacza wreszcie, że łatwiej i skuteczniej będziemy mogli wykrywać i naprawiać błędy i braki, oraz że sprawniej i skuteczniej bronąć będziemy naszych osiągnięć demokratycznych przed atakami wrogich sił.

Prawdziwym świadectwem przyjaźni między narodami są nie deklaracje i zapewnienia, ale czyny, których prawdziwą wartość sprawdzają masy ludowe w swoim codziennym doświadczeniu. Przyjaźń polsko-radziecka opiera się na niezachwianej podstawie takich właśnie czynów. Związkowi Radzieckiemu zawdzięcza naród polski wyzwolenie spod okupacji niemieckiej i możliwość budowania niepodległej, demokratycznej, suwerennej Polski Ludowej. Związkowi Radzieckiemu zawdzięcza naród polski zjednoczenie wszystkich swych ziem i bezpieczeństwo swych granic, które są granicami światowego pokoju. Związkowi Radzieckiemu zawdzięcza naród polski również to, że mógł zwycięsko pokonać ogromne trudności początkowego okresu odbudowy i osiągnąć rezultaty, które są słusznym powodem dumy naszego narodu i budzą podziw za granicą.

Przyjaźń polsko-radziecka wyraża się w wielorakich czynach we wszelkich dziedzinach walki, pracy i twór-

czości. Owocem przyjaźni polsko-radzieckiej jest atmosfera poczucia własnej siły spokoju i pewności, w której odbywa się proces twórczej pracy w Polsce Ludowej. Taka atmosfera panuje we wszystkich krajach, które łączy przyjaźń i sojusz ze Związkiem Radzieckim i które obracają swoje siły na rzecz wzmacniania frontu pokoju i walki przeciw obozowi podżegaczy wojennych.

Imperialiści daremnie próbują rozbić jedność obozu pokoju, na czele którego stoi Związek Radziecki, daremnie próbują grać na starych przesądach nacjonalistycznych i budować sztuczne bariery między narodami, aby móc je skłócić, osłabić i z osobna ujarzmić. W świetle zdemaskowania haniebnego roli prowokatorów i szpiegów imperialistycznych, którą wzięła na siebie klika Tito i jej pomocnicy, w masach ludowych wszystkich krajów jeszcze bardziej pogłębiło się przekonanie, że przyjaźń ze Związkiem Radzieckim jest podstawową rękojmią zwycięstwa w walce o pokój, o demokrację, o niepodległość i suwerenność narodową, że wszyscy, którzy w jakiegokolwiek formie przeciwko tej przyjaźni występują, są wrogami narodu polskiego. Dzięki temu jeszcze bardziej pogłębia się przyjaźń polsko-radziecka.

Przyjaźń między narodem polskim i narodem radzieckim rozwija się na gruncie całokształtu faktów, które tworzą obecną rzeczywistość polityczną i wskazują drogę walki o pokój i socjalizm. Ale przyjaźń między narodem polskim i narodem radzieckim czerpie zarazem z bogatych i pięknych tradycji sojuszu i przyjaźni między rewolucyjnymi siłami Rosji i rewolucyjnymi siłami Polski. Należy do nich wspólna walka demokratycznych i postępowych sił dawnej Rosji i dawnej Polski przeciw caratowi. Należy do nich wspólna rewolucyjna walka proletariatu dawnej Rosji i dawnej Polski o wyzwolenie społeczne i narodowe. Należy do nich rewolucyjna walka awangardy polskiej klasy robotniczej i polskich mas ludowych w szeregach światowego ruchu robotniczego, na czele którego stoi partia Lenina i Stalina. Tradycje te są żywe w masach narodu polskiego. Aktualną treścią wypełnia je zapoznawanie się z życiem narodu radzieckiego z historią jego walki i zwycięstw, z jego olbrzymim dorobkiem kulturalnym, społecznym, gospodarczym i politycznym.

„Świat i Polska“

Dmitrij Vilenskij, doktor, profesor Moskevské státní university, dopisující člen Československé zemědělské akademie:

Sověťští lidé reformují přírodu

Velká říjnová socialistická revoluce, která dala půdu lidu, učinila navždy konec dramatu přírodního bohatství země a ukázala nevidané možnosti jeho plánovitě využívání. Stalinův plán reformy přírody, který se právě úspěšně provádí, ukazuje celému světu velké přednosti socialistického zřízení, jež vytvořilo předpoklady pro neomezené stoupaní produktivity v zemědělství.

Kapitalismus vede k plýtvání přírodními silami ve výrobě. Karel Marx napsal: „Nejdůležitější ponaučení, které můžeme vyvodit bezprostředním sledováním zemědělství, spočívá v tom, že kapitalistická soustava odporuje racionálnímu zemědělství.“ Jinými slovy, že racionální vedení zemědělství je s kapitalistickou soustavou neoblučitelné.

V USA, v zemi mladé zemědělské kultury, se stále orosa půdy skutečným národním nedostatkem. Každodenně je orosa odnášena z amerických půd 60krát tolik látek, kolik se jich tam vpravuje minerálními hnojivy. Kapitalistický způsob zemědělství vede k naprostému vyčerpání půdy kdysi úrodné a odsuzuje miliony farmářů k bídě a rozvratu.

Základní rozdíl dvou světů, světa kapitalistického a socialistického, byl znovu mocně zdůrazněn stalinovým plánem reformy přírody v oblastech evropské části SSSR, stíhaných suchy. Sovětský lid, který si pod vedením komunistické strany a vlády buduje šťastný život, pamatuje také na příští pokolení. V před-revolučních dobách opakovaly se v stepních oblastech Ruska neúrody v důsledku periodických let sucha a vyvolávaly strašné katastrofy — hlad a vymírání obyvatelstva. Hned v prvních letech svého trvání vytkla si sovětská vláda úkol skoncovat jednou provždy se suchem a vymanit zemědělství ze závislosti na slepých živlech přírody.

Po skončení občanské války, když sovětský lid počal v míru budovat socialismus, vytkl J. Stalin úkol nezbytného zajištění před suchem a napsal: „Kolik nás naučil vybudovat péctou, Děnikin jízdu a sucho nás učí budovat zemědělství. Takové jsou cesty dějin.“ Vítězství revoluce a potom vítězství kolchozního zřízení vytvořilo předpoklady uskutečnění velkých objevů ruské agronomie o reformování oblastí trpících suchem. Vynikající ruští vědci V. Dokučejev a P. Kostýčov už koncem minulého století navrhli soustavu opatření v boji se suchem, avšak za carských poměrů nemohla být navrhovaná opatření provedena.

Sovětské zřízení přineslo neomezené možnosti rozvoje vědy i uskutečnění jejích poznatků. Sovětský učenec akademik Viljams shrnul a rozvedl vědecké these svých předchůdců a vybudoval travopolní hospodářství v zemědělství, jež zaručuje definitivní vítězství nad suchem a vzestup plodnosti půdy.

Jako neodlučitelné články této soustavy je nutno uvést travopolní střídání osevů, pravidelné zpracování půdy, soustavu hnojení a ochranné pásy. Viljams napsal: „Travopolní soustava je dnes pro kolchozy a sochozy nezbytná jako vzduch. Ona ukazuje cestu k novým vítězstvím socialistického zemědělství a cestu k novému rozkvětu radostného života kolchozů a všeho lidu naší velké

vlasti.“ Travopolní soustava se stala základem opatření, schválených komunistickou stranou a sovětskou vládou v boji se suchem.

V krátké době patnácti let bude vytvořeno podle Stalinova plánu reformování přírody 8 velkých státních lesních pásem o celkové délce 5320 km, jež budou protínat celou stepní oblast od severu k jihu a stanou se mocnou hradbou proti zhoubným suchým větrům, před nimiž ubrání půdu. Tím se také zlepši vodní poměry v těchto oblastech a zmírní se podnebí. Současně vysázejí podobné ochranné pásy podél svých polí kolchozy a sochozy, jež vysázejí lesy o celkové ploše 5709000 ha. Kromě toho budou zřízeny desítky tisíců rybníků a vodojemů. Území, na němž se provádí zemědělská a lesní meliorace, měří 120 milionů hektarů. Provedení velkého Stalinova plánu změni přírodu těchto rozsáhlých území a skončuje se suchem.

Před rokem byl celý svět naplněn podivem nad velikostí tohoto plánu a dnes se lidstvo diví tempu, s jakým je plán prováděn. Toto tempo nelze dokazují práce na jednom z uvedených státních pásem, vedoucí od hory Vyšněvaja ke Kaspickému moři v délce 1080 km. Je to nejpřednější linie útoku proti suchu, protože prochází podél zeměpisné hranice mezi Evropou a Asií a bude přijímat první nápor větrů, valících se sem z Karakumských stepí.

Toto pásmo mělo být vysázeno v příštím roce, avšak sověťští lidé předběhli dobu a dali se do práce už letos na jaře. Jen v Čkalovské oblasti pracuje na reformě přírody 74000 komsomolských nadšenců, kteří zahájili práci na široké frontě: připravili kádry, studovali půdu, zakládali školky, žáci škol sbírali semena lesních stromů. Na důležitých úsecích, jež mají rozhodnout o zdatu práce, vznikly státní lesní stanice. A tak za několik měsíců vznikly první pásy, předzvěst oné mocné zelené hradby, která v budoucnu zatarasí cestu suchým větrům.

Stejně nadšeně byly zahájeny práce na provádění plánu na kolchozních a sochozních polích, kde nastoupili na jaře 100.000 polních čet, jejichž členové prošli zvláštními kursy.

Ve svých dopisech Stalinovi se sověťští zemědělci i učenci zavázali, že s prací budou včas hotovi a že plán před-

stihnou. Soutěže se zúčastní miliony zemědělců. Tak byl plán výsadby lesních pásů na jaře představen a stejně i příprava půdy pro zakládání lesů na podzim letošního roku. Na Ukrajině bylo na jaře vysázeno téměř dvakrát tolik lesů, než kolik předepisoval plán. V stavropolském kraji předstihl plán dokonce čtyřikrát. Lesy vznikají v stepích, kde to dřívější věda považovala za nemožné. Mladá výsadba roste a sílí, takže se nám před očima mění obvyklý ráz stepní krajiny.

V tomto velkém díle reformy přírody prokazuje zemědělcům aktivní pomoc socialistické město, dělnická třída i inteligence. V závodech jsou vyráběny dokonale stroje pro vysazování lesů a jejich opatrování, ústavy a vědecké akademie pracují na úspěšných metodách výsadby lesů. Bylo už založeno 114 stanic pro výsadbu lesů z celkového počtu 570, jež jsou plánovány. V těchto stanicích budou mocné stroje, jež rychle vysazují lesy. Tyto stanice dostaly 4000 traktorů a stejné počet pluhů, 1500 strojů na sázení stromků, na 3000 kultivátorů, mnoho aut, cisternových vozů a p. Všechny tyto stroje byly vydatně využity jak na jaře tak i teď na podzim a vykonávají všechny namáhavé práce.

Také mičurinská pokroková agrobiologie, vypěstovaná velikým Stalinem a bolševickou stranou, přispívá velkým vkladem k uskutečnění tohoto plánu reformování přírody. Akademik Lysenko ukázal nové cesty a zavedl vysazování dubu a jiných druhů stromů ve skupinách. Tato metoda dokonale vyřešila obtížný úkol výsadby lesů v stepích. Pokusy s touto metodou ukázaly, že zaručuje nejlepší úspěchy při nejnižší ztrátě času, práce a prostředků. V SSSR se používá tento správný způsob výsadby lesů v stepích už běžně a přiblížil definitivní vítězství lidí nad suchem.

Sovětská země, která pod vedením komunistické strany a velikého Stalina uskutečnila socialismus, spěje úspěšně vpřed ke komunismu. Socialistické zřízení otevřelo nedozírné perspektivy vzrůstu výrobních sil zemědělství v sovětské zemi a jen díky tomuto zřízení se stalo možné provedení plánu reformy přírody, který pozvedne ještě výš úroveň hmotného i kulturního života sovětského lidu a navždy zůstane velkolepým pomníkem Stalinovy doby.

Říjnová revoluce - základ naší svobody

V den 32. výročí Velké říjnové socialistické revoluce všechen pokrokový a mírumilovný svět obrací své oči k velikému Sovětskému svazu. Pozdravuje ho radostně a s vděčností jako první socialistický stát světa, jako vítěze nad nacismem a fašismem a osvoboditele probouřených národů, jako nejmohutnější oporu světového pokroku a míru a jako naději a záštitu pracujícího lidu celého světa.

Říjnová revoluce byla nejen velikou převratnou událostí světového

významu, ale byla i nutnou a oprávněnou dějinnou událostí, kterážto dějinná nutnost se rok od roku více potvrzuje a uznává. Již před 29 lety to byli kladenští horníci a hutníci, kteří pozdravili ruský proletariát v jeho vítězném zápase a přísahali, že půjdou za velkým vzorem ruské socialistické revoluce.

A tak se i stalo. Pracující lid hledal pravdu o Sovětském svazu a poznal ji, sbíral své síly pro své osvobození z jařma a vykořisťování politického i hospodářského. Mohutný,

signál k osvobození všeho lidstva, jak zazněl z vítězné Říjnové revoluce, povzbudil i naše touhy po samostatnosti. A stalo se tak dávno před naším historickým osmdvacátým říjnem. Zrodila se myšlenka svobody z revoluce ruského lidu a dala jí výhledy do budoucnosti a nejpevnější naděje. Přec Říjnovou revolucí nebylo pro žádný z malých národů světa naděje na trvalou svébytnost a samostatnost. A do zrodu Sovětského svazu nebylo také pevné záruky, že malé národy mohou uhájit právo na svou národní a státní samostatnost.

Pád carismu a vítězství ruského pracujícího lidu, jaký to byl příklad, jaká vyhlídka do budoucnosti! Naše národní revoluce proti Habsburkům dostala tak zároveň i jasný program revoluce sociální, který náš pracující lid chtěl položit ve svém samostatném státě jako základ svého budoucího života.

Od svého vzniku byl Sovětský svaz obklopen láskou a nadějí pracujícího lidu i nenávisť kapitalistického světa. A tyto city rostly a sílily, jak rostl a sílil Sovětský svaz. Pro pracující lid celého světa byl velikou nadějí, protože dělnická třída viděla v Sovětském svazu i své dílo. V sovětské zemi se uskutečňovaly její sny a tužby tam byly převtělovány ve skutečnost socialistické ideje a na každém úspěchu svých sovětských soudruhů mohla dělnická třída dokazovat správnost svých myšlenek, jejich pravdivost a velikost.

Dvacet let pracovali sovětský člověk na výstavbě své socialistické vlasti. Z této své budovatelské práce byl vytržen pro neschopnost a zbabělé ustupování západního kapitalismu před náporom zločinného fašismu. A nebylo náhodou, že veškerá nenávisť a zvrženost německého fašismu se obrátí proti Sovětskému svazu, protože tady byl jeho opravdový a nejnebezpečnější nepřítel.

Nastal boj na život a na smrt, v němž morální a bojová síla sovětského člověka daleko převýšila žoldáckou podřízenost nepřítel. Až do Berlína pronikla Rudá armáda, aby tu na troskách hitlerovské říše vyhlásila novou spravedlnost v duchu Velké říjnové revoluce.

Kdo lépe než my chápal tuto historickou skutečnost! Když jsme, byli v Mnichově všemi svými spojenci opuštěni a zrazeni, skládali jsme všechny naděje v sílu a spravedlnost Sovětského svazu.

Sovětský svaz vyšel z války silnější a mocnější, než byl před tím. Silnější důvěrou a láskou milionů nových přátel, které získal svým vítězstvím, jež přineslo svobodu a nový rozvoj potlačovaným národům. A Sovětský svaz je i nadále nadějí všech čestných lidí, kteří chtějí mír.

My, Češi a Slováci, jsme hrdí na to, že společně se státy lidově demokratickými náležíme do tohoto velkého tábora míru, jemuž v čele stojí

Akadomik Alex. Oparin, ředitel Biochemického ústavu A. N. Bacha při Akademii věd SSSR.

Sovětské učenci v boji za mír

Dostalo se mi ctí zastupovat vědce své země na sjezdu vědeckých pokrokových pracovníků USA, svolaném pokrokovými činiteli na obranu míru. V New Yorku jsem se stýkal s americkými vzdělanci a nabyt jsem přesvědčení, že i tam je nemálo lidí, kteří jsou odhodláni aktivně bojovat za záchranu míru proti nenávisťným poaněcovatelům nové války. Je to zcela pochopitelné, neboť posledním cílem každého opravdového vědce je veřejné blaho. Pravda a přesvědčenost, železná důslednost v boji za mír, jež vyznívaly z projevů sovětských delegátů v New Yorku, upoutaly pozornost celého sjezdu i miliony prostých lidí v Americe.

Věda dnes nabyla nikdy před tím nevidaného významu pro veškeré lidstvo, ona proniká všechna odvětví života a činnost lidí. Fantastické úspěchy soudobé vědy dokazují téměř neomezenou moc lidského rozumu, který je schopen řešit jakýkoliv problém, před nímž se octne. Avšak vědecká práce předpokládá mír, který je nezbytnou podmínkou vědeckého usilování. Právě proto mají učenci tak velký úkol v boji za mír.

Síly, jimiž věda vládne, jsou překvapující a její moc je mimořádná, a právě proto poctivému vědci není lhostejno, jak je těchto nesmírných sil a možností využito, jak a k čemu je upotřebeno vše to, do čeho on vložil všechn svůj rozum a nadání. Věda je nejsilnější zbraní a záleží tudíž na tom, kdo ji má ve svých rukou a promění její sílu byd v požehnaní nebo v neštěstí celého lidstva.

Úkolem vědy je sloužit lidem a tohoto cíle je zdárně dosaženo jen tehdy, patří-li věda lidu. Má-li však vědu ve svých rukou hrstka kořistníků, lačných zisků a vlády, pak její výsledky vedou k záhubě.

V Sovětském svazu patří věda skutečně pracujícím, kteří tu mají všechnu moc v rukou a proto věda slouží jejich blahobytu a povznesení kultury. Sovětská vláda je nejčestnějšími pouty spojena s lidem, neboť převážná většina sovětských vědců z lidu vyšla a sovětská vláda vytvořila nejpriznivější podmínky k tomu, aby výšin vědeckého poznání mohl dosáhnout každý, kdo k tomu má předpoklady. Proto ohromný počet škol a vědeckých ústavů se těší stále pozornosti a péči sovětské vlády. Mládež, která absolvovala vysoké školy a pracuje ve vědeckých ústavech, obětuje vědeckému rozvoji vše to, co získala pod vedením velkých sovětských učenců, a tak jsme svědky nikdy a nikde jinde nevidaného růstu kádru vědeckých pracovníků sovětské země.

Sovětský svaz. Proto s takovou radostí hovoříme o každém úspěchu Sovětského svazu, neboť jeho síla i moc je naší silou i mocí. V tom, co cítíme a co prožíváme k našemu velkému spojení a příteli, je i náš slavnostní slib, že zůstaneme věrni duchu a výsledkům Velké říjnové revoluce a že tato revoluce se stala pro nás příkladem a povzbuzením při našem budovatelském díle v naší republice. Tak jsme přísahali a svému slibu věrni zůstaneme v dobách dobrých i zlých!

Avšak v Sovětském svazu se účastní vědecké tvorby nejen učenci. Sovětská věda vyšla z vysokých škol, ústavů a laboratoří do polí, závodů a dolů, přestala být výsadou vyvolených a stala se majetkem všech prostých lidí. Demokratičnost sovětské vědy a její opravdová lidovost už sama o sobě vylučuje možnost využití k útočným cílům. Snahou všech sovětských vědců je učinit život šťastnějším, radostnějším a veselějším.

Jedním z hlavních rysů sovětské vědy je naprostá jasnost filosofického světového názoru. Sovětské učenci mezi sebou často diskutují o vědeckých problémech, avšak co se týče základních otázek, je náš názor jednotný, protože jsme přesvědčeni, že jenom materialistické názory mohou vést vědu po správné cestě. Světovým názorem sovětských učenců je dialektický a historický materialismus, jsme přesvědčeni o objektivní realitě světa a o jeho nepřetržitém vývoji a pokroku. Proto hledíme do budoucnosti s optimismem a proto rozhodně odmítáme názor Mendelových a Morganových stoupců, kteří tvrdí, že život je čímsi ustrnulým a nehybným.

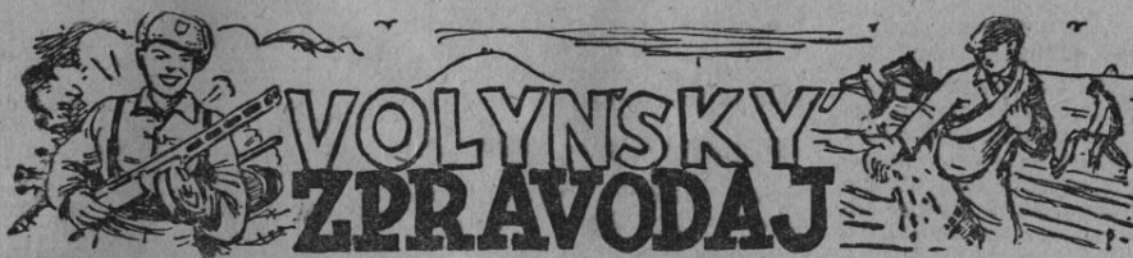
Rozhodně odmítáme názory Malthusy, teorií o ubývající plodnosti půdy a jiné báhorky, jež chtějí dokázat, že se člověk nemůže spoléhat na zlepšení svého hmotného postavení a že jeho spása je pouze v omezení počtu dětí. Jsme přesvědčeni, že pro každého člověka se najde dosti hmotných potřeb, aby se mohl ze života těšit a radovat.

Nelze dohlédnout hranic, jež má věda. Tam, kde kdysi rostl jeden klas, roste dnes větevnatá pšenice. Příroda tají v sobě tolik možností, že jejich dovedné využití uspokojí potřeby všeho lidstva, dokonce i v tom případě, stoupne-li jeho počet na trojnásobek. Fyzika zabezpečuje nevyčerpatelné množství atomové energie, chemie vyrábí látky, jež nahrazují produkty živé přírody a není vzdálena doba, kdy i sama fotosyntéza, tvoření škrobu, cukru a bílkovin bude umět člověk vytvářet v libovolném množství.

Sovětské učenci zamítají přenášení biologických zákonů boje o život na sociální vztahy lidí. Pro nás je přísloví „člověk člověku vlkem“ zásadně nepřijatelné, věříme v přátelství a bratrství všech lidí. Proto nevědecký a pověrečný rasismus, který rozdělil lidstvo na „panské a otrocké rasy“, vždy narážel na rozhodný odpor sovětských vědců.

Naše země pod vedením strany Leniny a Stalinovy je bojovníkem za mír a SSSR je oporou socialismu, demokracie a míru. Také my, sovětské učenci, sjednoceni ve svém úsilí po míru, se stavíme s veškerou rozhodností proti poaněcovatelům války. Příspěvkem k tomuto vznešenému cíli byla i Všesvazová konference obránců míru, která se nedávno konala v Moskvě a která se snažila přispět k záchraně lidstva před hrůzami nové války, kterou mají v úmyslu rozpoutat imperialisté USA, Anglie a jiných kapitalistických států.

Národy celého světa, stamiliony lidí touží po míru, který však se nedostává sám od sebe. Pro jeho udržení je třeba nasadit veškerou sílu vědy, aby se stal nepřekonatelnou překážkou na cestě válečných štváčů a nenávisníků lidského rodu.

Zprávy svazu

Odklad splátek za přidělené zemědělské usedlosti vol. Čechům

Zástupci Svazu Čechů z Volyně — Chudoba, Nágel, Kozák — prodjnalj ve středj 9. listopadu t. r. s generálním tajemníkem Národního pozemkového fondu v Praze dr. Machátem postup a podmínky, za nichž bude vol. Čechům, přidělcům zem. usedlostí v ČSR povolen odklad splátek za tyto přiděly a jejich pozdější proplacení z pohledávek, které mají naši krajané za majetky, zanechané na Volyni.

Bylo dohodnuto následující:

1. Svaz Čechů z Volyně předloží ústředí NPF v Praze do konce listo-

padu t. r. hromadné seznamy vol. Čechů - zemědělců, kteří žádají o odklad splátek za přidělené v ČSR zemědělské usedlosti. Národní pozemkový fond zařídí, aby osobám v seznamech uvedeným byly na jejich požádání peněžními ústavy uvolněny jejich blokové vklady. Od těchto osob rovněž nebudou požadovány běžné splátky za přidělené usedlosti.

2. Svaz Čechů z Volyně zašle všem vol. Čechům - přidělcům zem. usedlostí zvláštní tiskopisy, dle nichž bude zjištěna výše jejich úhrnných pohledávek za majetek zanechaný na Volyni a na nichž naši krajané projeví svůj souhlas, aby splátky NPF byly hrazeny těmito pohledáv-

kami. Tiskopisy budou vráceny Svazu nejpozději do 15. prosince, a na jejich podkladě bude zařazeno další.

V důledku tohoto ujednání vyzýváme všechny krajanj - zemědělce, aby využili této příležitosti, a kteří tak dosud nečinili, aby ihned vyplnili „Přihlášku k hromadné žádosti SČzV Nár. pozemkovému fondu v Praze o odklad splátek v r. 1949 za přidělené zem. usedlosti vol. Čechům“, kterou v tomto čísle Věrné stráže opět oliskujeme, a zaslali ji na adresu Svazu do Žatce. (Přiložte známku na event. odpověď.) Žádáme rovněž všechny odběratele Věrné stráže, aby na toto upozornili i ty krajanj, kteří si náš zájmový časopis dosud nepředplatili.

(Oddělit.)

PŘIHLÁŠKA

k hromadné žádosti Svazu Čechů z Volyně Národnímu pozemkovému fondu v Praze o odklad splátek v r. 1949 za přidělené zem. usedlosti vol. Čechům.

1. Jméno a příjmení
2. Bydliště v ČSR (obec, čp., pošta, okres)
3. Výměra přidělené zem usedlosti
4. Odhadní cena
5. Dřívější bydliště na Volyni
6. Výměra usedlosti zanechané na Volyni
7. Odhadní cena v rublech
8. Proč žádá o odklad splátky?
9. Kolik již zaplatil za přidělenou zem. usedlost?
10. Kolik ruských rublů složil dle kvitance F-ma 12?
11. Kolik ruských rublů složil dle kvitance F-ma 13?
12. Na kolik rb. má kvitance za obligace stát. půjček?
13. Poznámky: (číslo člen. legit. SČzV)

K četným dotazům reemigrantů z Volyně sdělujeme, že:

1. Čs.-sovětská komise neoceňovala na Volyni v r. 1947 volyňským Čechům půdu proto, poněvadž podle sovětských zákonů jest půda vlastnictvím státu. V soupisech zanechaného jmění mají reemigranti z Volyně odhadnuty pouze budovy, zanechané oševy a mrtvý a živý inventář.
2. Náhradu za složené u čs.-sov. přesídlovací komise sovětské ruble a obligace sovětských státních půjček dostanou reemigranti z Volyně současně s náhradou za ponechané v SSSR majetky.
3. Reemigranti z Volyně býv. příslušníci čs. zahraniční armády ze SSSR, kteří nemají dosud reemigrační anebo repatriační průkaz, musí se přihlásit u ministerstva práce a soc. péče, reemigrační odbor v Praze II, Spálená 17. Jejich reemigrace bude dodatečně schválena, budou pojeti do úředních seznamů reemigrantů a bude jim vydáno o tom příslušné potvrzení.
4. Reemigranti ze SSSR, kteří odevzdali svůj majetek do kolchozů — v důledku čeho jim nebyl čs.-sov. přesídlovací komisi oceněn — nemohou nyní žádat o jeho dodatečné ocenění a náhradu za něj.
5. Reemigranti, kteří obdrželi v CSR zem. usedlosti a mají je už na sebe zaknihované, nesmějí svěřené jim usedlosti nyní samovolně opustiti (byla by to sabotáž). Smějí ovšem tyto usedlosti, které jsou jejich vlastnictvím, prodat. Za tím účelem je třeba obrátit se s osobou ochotnou usedlost koupit, k nejbližšímu notáři, který zařídí další. Jest zde ještě jiná možnost, a to odevzdat usedlost státnímu statku, projeví-li tento o ni zájem.
6. Krajané, kteří se chtějí stát členy Svazu Čechů z Volyně, nechť se přihlásí písemně v ústředí nebo v odbočce. Bude jim zaslána přihláška, členská legitimace a odznak. Členství ve SČzV má pro krajanů jistě nepopíratelný význam. Obrací-li se na nás člen SČzV a uvede číslo členské legitimace, je jeho žádost přednostně vyřízena.
7. Všichni členové Svazu Čechů z Volyně, kteří dosud nezaplatili členské příspěvky za minulé léta, obdrží ještě v tomto roce upomínky a složenky, jimiž budou moci veškeré nedoplatky poukázat. Apelujeme na všechny členy: žádejte-li, abychom naše povinnosti vůči vám plnili dobře a co nejrychleji, splňte i vy své včasným zaplacením členského.
8. Členové odboček SČzV platí členské příspěvky odbočkám.
9. Reemigranti, kteří ztratili soupis zanechaného jmění v SSSR, oceňovací list, nechť to hlásí ministerstvu práce a soc. péče, reemigrační oddělení v Praze II, Spálená 17. Přes to mohou tyto osoby už nyní zaslat nám přihlášku k hromadné žádosti Svazu Čechů z Volyně NPF v Praze o

odklad splátek v r. 1949 za přidělené v CSR usedlosti. Nemusí čekat na vyřízení své žádosti o vydání duplikátu ocnoc. listu.

Příkládejte známky na odpověď!

Svaz Čechů z Volyně dostává denně stovky dopisů s dotazy, žádostmi, urgencemi a pod. Poštovní výdaje jsou naší největší položkou a zdaleka nemohou být kryty rozpočtovou částkou. Prosíme proto, aby ke každému dopisu na Svaz byla přiložena známka na odpověď. Pro jednotlivce je to maličkost, organizace ušetří značné fin. prostředky, které bude možno použít na jiné společné účely.

A. Keller, který žádá o radu ve věci přesídlení, nechť zašle na Svaz Čechů z Volyně svoji adresu, jinak jeho dotaz nemůže být zodpovězen.

Okresní odbočka Svazu Čechů z Volyně v Lanskrouně upozorňuje všechny své členy SČzV, že jest záhodno, aby v měsíci listopadu t. r. zaplatili členské příspěvky za rok 1949 a snad nedoplatky za rok 1948. Peníze se budou přijímat každou neděli dopoledne v kanceláři odbočky. Potřebujeme to, abychom k novému roku se mohli vypořádat s ústředím SČzV v Zati. V tyto dny se mohou přihlásit i další zájemci za členy SČzV.

Přesřetrování důchodců-válečných poškozených podle zák. 164-46 Sb.

Státní úřady pro válečné poškozené přesřetují pomocí místních národních výborů válečné poškozené-důchodce podle zák. č. 164-46 Sb. a zjišťují pomocí dotazníků přesná osobní data a sociální poměry důchodce. Toto přesřetrování vzbuzuje určité demněnky v řadách důchodců a pokládáme proto za svou povinnost je informovati, že toto přesřetrování neprovádí se za účelem nějakých změn v zákonných nárocích, případně důchodcích a pod., nýbrž že jest to příprava na převedení agendy zákona č. 164-46, kterou dosud vykonávaly Státní úřady pro válečné poškozené na Národní pojišťovnu, která převezme vykonávání péče podle zákona č. 164-46 Sb. Přesřetení má za účel zjistiti potřebná data pro evidenci ústřední národní pojišťovny a jest tudíž pouze přípravou na legislativní úpravu přenesení agendy Státních úřadů pro válečné poškozené na ústřední národní pojišťovnu. Rozsah péče podle zákona č. 164-46 změnou agendy nebude vůbec dotčen, nýbrž se tímto způsobem zjednoduší pouze výkon administrativy v oboru sociální péče. K převedení agendy má dojít 1. 1. 1951.

Odklad splátek za zemědělské usedlosti pro soc. slabé osidlenec

Vol. krajané, přidělci zem. usedlostí, kteří nemají žádné pohledávky za majetek zanechaný na Volyni a ze sociálních důvodů nemohou platit běžné splátky za přiděl v CSR, mohou rovněž požádat NPF o odklad letošní splátky, a to prostřednictvím MNV s doporučením ONV k příslušné pobočce NPF, která v oprávněném případě odklad povolí.

K četným dotazům na Svaz Čechů z Volyně v záležitosti náhrady za dodané koně 1. čs. arm. sboru v SSSR a Rudé armádě nás pražský zástupce škpt. J. Kozák oznamuje, že tato záležitost je MNO projednávána a proto se doporučuje, aby zájemci, kteří podali příslušné žádosti na III. odbor MNO trpělivě čekali na jejich postupné vyřízení.

Budueme sociální fond

Na křtinách u p. Stan. Kabáta v Kuníně, okr. Nový Jičín, konaných dne 24. října t. r., bylo vybráno pp. J. Kočimou a V. Kabátem 2200 Kčs na sociální fond. ÚV SČzV děkuje jménem potřebných štědrým dárcům a přeje novokřtěnci hodně zdraví.

Na svatbě VI. Sejava se sl. Kulichovou bylo vybráno na podnět Jos. Průji a Jos. Kulicha 1340 Kčs na sociální fond. SČzV děkuje štědrým dárcům a přeje novomanželům splnění všech tužeb a očekávání.

Na křtinách u Teofila Pally v Libivě, konaných dne 31. X. 49, bylo na podnět V. Štátného z Libivě, p. Odrštělila a pi Rampasové z Podolí u Mohelnice vybráno 1310 Kčs na soc. fond. — Děkujeme všem štědrým dárcům a novokřtěnci přejeme hodně zdraví a rodičům hodně radosti.

V nejbližších číslech Věrné stráže začneme otiskovat se svolením tisk. přidělenec velvys. SSSR a laskavostí redakce Světa Sovětů v originále vyprávění hrdiny Sovětského svazu Médvėdėva: „ЭТО БЫЛО ПОД ПОБХО“. V povídce byl velitel partyzánské skupiny, která působila v r. 1942—1944 v rovenské oblasti na Volyni, činnost této výzvědné skupiny a průběh událostí, jichž jsme byli mnohdy očitými svědky. Je to poutavé a pravdivé vyprávění o hrdinství obyčejných, prostých lidí, kterým láska k vlasti, svobodě a národu a nenávisť ke krutému nepříteli dala sílu k neobvyčejným činům.

Jsmė pvně přesvědčeni, že naši čtenáři uvítají s povděkem tuto zprávu. Bude to našim dalším příspěvkem ke Dnům československo-sovětského přátelství, které my chápeme prakticky a stále propagujeme.

Tiskový fond SČzV

Na svatbě Antonína Vaňka se sl. Tamarou Hlaváčkovou ve Vrbici dne 23. října 1949 bylo vybráno z podnětu kraj. Marie Višněvské 2725 Kčs na tiskový fond Věrné stráže. Děkujeme srdečně štědrým dárcům, milým novomanželům blahopřejeme a naši krajskou čtenářskou obec voláme k následování dobrého příkladu.

Hlídky volyňských záložníků

Naše účast v bojích o Duklu

Projev pražského zástupce Svazu Čechů z Volyně na schůzi pražské odbočky dne 9. X. 1949, pořádané v rámci dukelských oslav

Po vítězné bitvě u Stalingradu slavná Rudá armáda za těžkých bojů postupovala rychle na západ. S jednotkami Rudé armády postupoval také náš 1. čs. prapor zorganizovaný a připravený v dalekém Buzuluku. Tento samostatný 1. prapor se vyznamenal v boji u Sokolova, Kyjeva a Bílé Cerkve a byl vyznamenán řádem Suvorova a Bohdana Chmelnického. Po těchto bojích byl také přeorganizován na 1. čs. samostatnou brigádu v SSSR.

Koncem roku 1943 Rudá armáda za vítězných bojů se blížila k polským hranicím a 1. čs. brigáda vkročila na území západní Ukrajiny, kde byla osídlena naše volyňská česká menšina počtem asi 40.000 lidí. Velitelství brigády počítalo s tímto vlastencem, kteří se osvědčili již v roce 1914 jako zakladatelé našich legií na Rusi za první světové války. Jejich život v cizině nebyl nikterak záviděníhodný. Mnoho dřiny a utrpení prodělali za carského Ruska a polské Beckovské vlády, a když přišli Němci, šlo již o život. Nacisté jim vypálili kvetoucí a krásnou velkou českou osadu Český Malín, ve které za živa bylo upáleno na 400 žen, starců a dětí. Toužili tedy volyňští krajané po pomstě. Proto také přichod 1. čs. brigády na Volyni uvítali s nadšením. Ze všech obcí Volyně se hlásily stovky dobrovolníků, mužů a žen a jejich průvody doprovázené hudbou spěchaly do řad brigády. Volyňští krajané svým hromadným přihlašovaním se do čs. vojska prokázali, jak rozumějí vlastenectví. Stále noví lidé přicházeli, přinášejíce s sebou nadšení a touhu po vlasti (do které po vítězné válce v počtu asi 39.000 přesídlili). Ze 40.000 našich volyňských krajanů se přihlásilo do 1. čs. brigády na 12.000 mužů a asi 500 žen. Tak veliký počet byl možný jen proto, že se přihlásil každý muž, který byl jen trochu schopný ovládati zbraň.

Přiliv volyňských krajanů, čerstvých to sil, nejlepších vlastenců, byl tak veliký, že velitelství 1. čs. brigády požádalo vrchní velení RA o povolení, aby 1. čs. brigáda byla přebudována v 1. čs. armádní sbor v SSSR. Bylo dohodnuto, že noví branci budou evičeni přímo na místě a zařazení do patřičných útvarů ihned. Tímto způsobem a díky volyňským krajanům 1. čs. armádní sbor mohl dne 8. IX. 1944 zasáhnout do boje u polského města Krosna o Duklu a Dukelský průsmyk 1. a 3. pěší brigádou, 2. paradesantní brigádou, 1. tankovou brigádou, 5. těžkým děl. plukem, několika jinými

děl. pluky, minometnými oddíly, ženijním a spoj. praporem, leteckým plukem, jízdním oddílem, 2 odd. SPÖ (smíšenými předzvědnými oddíly).

*

Dukla — strašný, vyčerpávající boj o vstup na půdu Československa. Sovětské a naše velení předpokládalo, že mocnou a neočekávanou ofensivou budou Němci překvapení a rozdrčení a že během pěti dnů se zmocníme Prešova, vzdáleného od Krosna asi 90 km. Jednak již první den těžkých a vyčerpávajících bojů ukázal, že postup nebude tak rychlý a že dobytí Prešova bude stát mnoho životů a námahy. Jest známo, že naše armáda po strašných bojích a velkých ztrátách teprve dne 6. X. 1944 překročila československé státní hranice (4 týdny — 20 km). Prešov byl dobyt za 4 a půl měsíce, místo projektovaných pěti dnů. Němci si byli dobře vědomi, co pro ně znamená ztráta Dukly a překročení hranic Rudou a naší armádou. Proto k obraně Dukly a průsmyku přivezli čerstvé síly a soustředili mnoho válečného materiálu z jiných úseků východní a západní fronty, kde v té době panoval poměrně klid. Tak připraveni, s dobře zastříleným dělostřelctvem a minomety, kontrolovali každý úsek, každý významnější bod a každou silnici svého předpolí. Proto také již prvního dne bojů se dostaly naše jednotky do strašlivé smrtiště granátů, min a husté palby ručních zbraní, čímž utrpěli velké ztráty na lidech a vojenském materiálu. Zamýšlená a poměrně dobře připravená ofensiva se nezdařila. Rudá armáda a s ní 1. čs. armádní sbor neprorazily německou obranu. Jedině ječné sovětské jízdní brigádě se podařilo proniknout německou obranou východně Krosna a postupit do hlubokého nepřátelského týlu až za naše státní hranice. Jelikož této brigádě hrozilo obklíčení a záhuba, musela se probíjet zpět a také naše armáda neustálými útoky poutala větší nepřátelské síly a tím byla vyše uvedená jednotka zachráněna a s velkými ztrátami, hlavně v koních, se probíla zpět.

Těžké boje pokračovaly den za dne a každý byl dnem bohatý žní smrti. Rudá armáda a s ní 1. čs. armádní sbor útočily. Neviditelné a nezjistitelné nepřátelské dělostřelctvo a minometry smrtelně přesnou palbou kosily útočící naše a sovětské kamarády desítkami. Nové rozkazy a nové útoky. Oddíly ztrácely své velitele jednoho po druhém a proříd-

lymi řadami rot a čet často veleli četari a desátníci, protože důstojníci a rotmistři padli.

Jednotky braly útokem jednu výšinu za druhou, ale po jejich obsazení před zraky unavených útočníků se objevovaly další, ještě vyšší a nepřístupnější. Spousty vybudovaných obranných posic zadržovaných a zaminovaných terénů bránily přístup k německé obraně. Dým hořících vesnic, kanonáda děl a minometů, rachot kulometů a ručních zbraní naplňovaly zalesněné karpatské terény. Tímto peklem unavení, zablácení, hladoví, v roztrhaných stejnokrojích, naši hrdinové se prodírali zarostlými svahy hor a vybíjeli Němce z jejich posic. Často také zakolísali ve strašném přívalu zkázy a pud sebezáchovy je tlačil zpět. Tehdy velitelé jednotek, štábní důstojníci a často sám vrchní velitel generál Svoboda je svým příkladem strhovali zase kupředu. Záchrana byla jen v předu — jen tam, kde byl ukryt nepřítel. Tím se také vysvětlují ohromné ztráty z řad důstojníků. Přijížděli českoslovenští důstojníci z Anglie, školili se a povyšovali se poddůstojníci, ale ztrávy se nemohly nahradit.

Na Slovensku hořelo povstání a proto ten spěch, ty stálé útoky, aby včas bylo možno přispěti povstalcům s pomocí. A v tom nám Němci stůj co stůj chtěli zabránit. Jejich dělostřelctvo, neustálé útoky tanků, letectva, protitankových jednotek a to vše vnášelo smrt a zkázu do našich řad. Rostly četné řady prostých vojenských hrobů v našem týlu. Také naše děvčata se vyznamenala a hrdinsky snášela těžkosti bojů. Patří uznání a dík především těm děvčatům, která byla zražena jako obsluha protiletadlových děl, a také spojářkám, sanitářkám a jiným. Válka zúfala ve všech světadílech. Němci se zoufale bránili, ale konečný jejich osud byl zpečetěn. Nic nemohlo zadržeti postup Rudé armády a s ní i našeho armádního sboru. Podzimní deště, bláto a později sněhové vánice a spousty sněhu Němcům nepomohly.

Dne 28. XI. 1944 naše armáda se postavila na řece Ondavě, mezi Stropkovem a Orlikem a tím byla zakončena vítězná bitva o Duklu a Dukelský průsmyk. Prořídle řady našich jednotek, unavení hrdinové museli dostat posily, odpočinek, výstroj a výstroj.

Jméno Svazu Čechů z Volyně děkuji panu prezidentu republiky, naší vládě a panu ministrowi Národní obrany, armádnímu generálu Svobodovi za to, že věnovali tak velkou pozornost vítězným bojům o Duklu a Dukelský průsmyk, čímž se dostalo patřičné pocty padlým hrdinům a uznání těm kamarádům, kteří tyto těžké boje přežili. Kozák.

*

Vánoční jednorázová peněžní výpomoc
Ústřední sociální komise SBS poskytne i v letošním roce jednorázovou peněžní výpomoc členům, kteří pro stáří, nemoc nebo studii nemohou si doplnit nedostačující příjem z důchodu, výdělků a pod. Běží tu především o důchodce, pensisty a jiné, kterým byly minimální a nedostačující důchody stanoveny dřívějším kapitalistickým režimem.

Výpomoc bude poskytnuta především žadatelům, jejichž důchod, pense nebo jiný příjem nedosahuje 1000 Kčs pro dospělou osobu a 500 Kčs pro nezaopatřené dítě.

Kteří z bratrů či sester vyhovují těmto podmínkám, přihlaste se v kanceláři příslušné jednoty SBS.

Zemědělství plní pětiletku

Letošní 31. výročí vzniku samostatnosti naší republiky, které jsme oslavili v minulých dnech, bylo pobídkou, abychom se pozastavili nad časovým úsekem, ležícím mezi loňským a letošním 28. říjnem. Jsme totiž povinni přiznati tomuto ročnímu období, v němž náš stát vstoupil do čtvrtého desetiletí svého života, mimořádnou důležitost, a to proto, že jsme v něm nastoupili cestu k socialismu, kterou nám jasně vyznačil náš pětiletý plán hospodářské výstavby a přestavby. 28. října 1948 jsme tento plán vyhlásili, 28. říjen 1949 byl dnem uvažování o jeho průběhu. A to především v oboru zemědělském, neboť zemědělství počalo pětiletý plán plnit vlastně již počínaje loňským podzimem.

Byla to doba, kdy bylo třeba vynaložit všechny síly, aby byly včas dokončeny podzimní polní práce, příprava půdy a setba ozimů. Podařilo se to přes značné obtíže, které nám působil vývoj povětrnosti. Také jarní polní práce jsme zvládli včas a s úspěchem, takže jsme do letošního sklizňového období vstupovali s nejlepšími nadějemi. Jestliže výsledky letošní sklizně tyto naděje ještě předstihly, a to tak, že u mnohých obilovin se podařilo dosáhnout výnosů, jaké náš pětiletý plán stanovil až pro svůj závěrečný rok 1953, bylo to především zásluhou péle a pracovního vypětí našich zemědělců, bylo to však také zásluhou obětavého příspěvu ostatních pracujících, zejména též naší mládeže při nárazových zemědělských pracích. Nesmíme však přehlížeti ani skutečnost, že úspěšným plněním pětiletého plánu v průmyslu dostává zemědělství stále více mechanizačních prostředků k usnadnění i zdokonalení zemědělské výroby. A tak moh' ministr zemědělství Julius Duriš ve schůzi vlády 25. října t. r. předložit skutečně radostnou bilanci letošních žní. Podle prozatímních odhadů činí průměrný hekt. výnos pšenice 19,6 q, což se rovná výsledku, jaký byl stanoven pro konečný rok pětiletky. U žitá předpokládal letošní plán výnos 17,09 q, skutečný výs. edek však činil 18,9q.

I výnos ječmene 19,6 q předstihuje plánovaný výnos 17,7 q. U ovsa není rozdíl tak výrazný, přesto byl i zde plán překročen skutečným výnosem 17,6 proti plánovaným 17,4 q.

Přihlédneme-li k hektarovým výnosům pčnin, vidíme, že byly celkem až o 25% vyšší loňských. Letošní sklizeň tím podstatně zesílila krmivovou základnu, a tak zjedнала příznivé podmínky pro zvyšování stavu dobytka a stupňování živočišné výroby, jak to náleží k předním úkolům zemědělského pětiletého plánu. Tím byla dána možnost, abychom i v živočišné výrobě dosáhli výsledků příznivějších, než bylo očekáváno. Tak na př. byl plán chovu hovězího dobytka překročen na 105%, chovu prasat na 108%, při čemž, pokud jde o základnu chovu, to jest stav prasníc, překročili jsme již konečnou číslíci pětiletého plánu o 5%. Také v chovu drůbeže jsme učinili značný pokrok tím, že u nosnic jsme letošní plán splnili na 107%.

Že zde všměs nejde o pouhá statistická data, nýbrž o skutečné, hmatatelné výsledky, o tom se mohl již přesvědčit každý z nás 1. října t. r., kdy došlo k úplnému uvolnění chleba, mouky, pečiva a moučných výrobků i bramborů i k značnému rozšíření seznamu zboží, prodávaného volně při současném zvevnění řady produktů na volném trhu. Tak přispělo plnění pětiletého plánu v zemědělství k podstatnému zvýšení životní úrovně všeho obyvatelstva a tak bude k němu přispívat i v budoucnu.

Nakladat. českých zemědělců Brázda, Praha II, Lajtsovova 3, vydalo ve sbírcce Zemědělské aktuality jako sv. 41 spis JUDr. Karla Šnopa: Výklad zákona o myslivosti. Autor zde podává systematický výklad některých ustanovení nového zákona o myslivosti. Zvláštní pozornost je věnována kapitolám: Tvoření honitěb - Honitěbní společenstvo a jeho orgány - Využití zejména propachtování honitěb. 68 stran, cena 16 Kčs.

Nová úprava zcizování koní

-ch- Podle vyhlásky ministerstva zemědělství č. 828 (Úř. l. l. č. 128-49) je zcizování koní nově upraveno a většina úkolů spojených se zcizováním svěřena Ústředí pro hospodářství se zemědělskými výrobky.

Před zcizením koně jakéhokoli věku, tedy i hříběte, musí být určena jeho nejvyšší cena která při prodeji nesmí být překročena. Nejvyšší cenu určí dva odhadci, jmenovaní okresním národním výborem, a to na návrh okresního sdružení JSCZ a Ústředí pro hospodářství se zemědělskými výrobky. Není třeba žádat o odhad koně v okresního národního výboru, nýbrž postačí, když prodávající oznámí svému hospodářskému družstvu korespondenčním listkem, že žádá o odhad koně a o vyzoomění, kdy bude odhad proveden. Na každého oceněného koně vyhotoví Ústředí pro hospodářství se zemědělskými výrobky listek o ocenění, který je současně uzávěrkovým listem. Proto je Ústředí pro hospodářství se zemědělskými výrobky nevydává, pokud oceněný kůň rebyl prodán nebo směněn.

Jakýchkoli kůň může být prodán nebo směněn jen tomu, kdo má od místního národního výboru osvědčení, že koně nutně potřebuje. V témže okresu je zemědělcům a jiným zájemcům dovoleno zcizovat a nabývat koně mezi sebou. Prodej a směna koní do jiných okresů musí se dít výhradně prostřednictvím Ústředí pro hospodářství se zemědělskými výrobky, t. j. prostřednictvím jeho oblastních stájí, nebo hospodářských družstev. Předpisy o zcizování se vztahují jak na užitkové koně, tak i na plemenné klisny a jejich dorost. Při přesunech plemenných klisen a klisniček bude Ústředí pro hospodářství se zemědělskými výrobky postupovat v dohodě s inspektoři chovu koní při krajských národních výborech.

Nová vyhláška má zajistit správné oceňování koní se zřetelem k jejich skutečné hodnotě bez jakéhokoliv ohledu na osobu prodávajícího nebo kupujícího, a odstranit dosud tu a tam se vyskytující neřvar oceňování koní bez objektivního hlediska.

Více mléka, masa, tuků

Dobrá úroda dává možnosti, zvyšovat stavy dobytka a jejich užitkovost. Zemědělci, kteří byli postiženi katastrofálním suchem r 1947, mají příležitost dohánět, oč byli připravení — a s nimi celý národ — předloňským nepříznivým vývojem povětrnostních poměrů. Zemědělci těchto možností jistě plně využijí. Jde o výkonnost a zdraví všech pracujících a o zdraví jejich dětí. Proto je národní povinností zemědělců, využít dobré úrody pro zlepšení výživy způsobem nejcennějším: zvýšením živočišné výroby. Proto též uvedomělí zemědělci, dbalí své povinnosti k národu, uzavírají dodatkové smlouvy výrobní ke zvelebení živočišné výroby.

Svět

Sovětský film - bojovník a vychovatel

V letošním roce dovršuje sovětská kinematografie 30 let své práce. Dospěla do mužného, zralého věku, aniž kdy byla v dětských plenkách. Ve své ideové jasnosti a bolševické bojovnosti byla od svých prvních počátků zdatným pomocníkem sovětského proletariátu a učitelem pracujících ostatních národů. Zatím co kinematografie v západních zemích až na ojedinělé výjimky se stává nástrojem agresivních imperialistů, bloudí s místa na místo a při vši formální dokonalosti tone v myšlenkové stoupě, stává se sovětský film stále zřetelněji mohutnou zbraní za nový svět — svět socialismu — svět míru a skutečné humanity.

Stačí postavit vedle sebe lživou a utrahačnou „Zelednou oponu“ a nádherné a jasnozřivé „Setkání na Labi“, abychom viděli, jaká obrovská propast jeze mezi těmito dvěma produkcemi. Na jedné straně lži, špinavost a podněcování války, pokrytectví a faleš a na druhé straně uslechtilost, cílevědomé volání po míru a hluboká pravdivost. Důvod je jasný. Jaká jiná může být produkce, kterou financují kapitalisté, kteří uznávají jen jedinou zásadu za svatou: stále shrabovat větší zisk a stále více okrádat široké masy pracujících. Jím ide jen o to zastřít pravou a pravdivou skutečnost, odvést pozornost mas od jejich bídy a kreslit jim vyhlášený, neskutečný svět. K tomu jim má také sloužit pomlouvání těch, kteří znají a uskutečňují cestu z bídy třídní sobecké a chamtivé společnosti. Naproti tomu je sovětský film pravdivý proto, že ukazuje skutečnost, že je mluvčím milionů pracujících, že je zpodobněním jejich práce a zápasů za skutečnou spravedlnost.

Sovětský film zároveň s bojem proti špatnému ukazuje to, co je lepší. Vychovává nového člověka. Vzpomeňme „Členky vlády“. Zde nedochází prostě děvě

k štěstí tím, že na ni ze rohem čeká milionář, jak to s oblibou dělají v Americe. Zde se stává žena šťastnou proto, že dovedla pochopit tep své doby, že se dovedla stát mluvčím svých spoluobčanů a že svou prací tvoří nové hodnoty, novou, lepší společnost. Zde jde o opravdové štěstí, které odpovídá sovětské skutečnosti a které se podobně v tisících případech uskutečňuje. Zatím v Americe jde jenom o pozlátku, které se nejvýše zdá pravdou po dobu představení, které je však denně usvědčováno ze lži tvrdou a ubohou skutečností kapitalistické chamtivosti.

Ano, zatím co sovětský film je součástí sovětského života, jeho spoluorganizátorem a rozvířím, klesá v kapitalistických státech na úlohu narkotika, které má oslabovat nepřátele kapitalismu. To cítí pracující lid na celém světě. Proto jsou sovětské filmy vítány dělnickou třídou a mezinárodním proletariátem vůbec s nadšením a láskou. A proto také vítězí vždy a za všech okolností při srovnání s produkcí západní. 30 let růstu sovětského filmu — 30 let jeho bojů za lepší svět — je příslibem, že i na této frontě bude buržoasní lži-umělecká tvorba nakonec poražena.

Před nedávnem probíhal filmový festival v Mariánských Lázních. Na tomto festivalu byly uvedeny práce některých pokrokových režisérů z kapitalistických států. Právě na těchto pracích bylo možno si jasně ověřit, co znamená pro opravdové rozvinutí filmového umění socialistická společnost. Ieprve v té se může snaha pokrokového filmového pracovníka rozvinout od skutečné šife a teprve v této společnosti může nejen zachytit současnost, ale i ukázat cestu do budoucna.

Viděli jsme kousek Volyně...

Bylo to 23. října 1949 v obci H. Libině na Šumpersku.

Již časně z rána se scházejí krajané z místa i z okolí do malého kostelíčka, ba ani ne do kostelíčka, ale do čisté a krásně upravené světničky, již si krajané v Libině přizpůsobili tak, aby jim mohla sloužit za pravoslavnou modlitebnu, která byla v tento den vysvěcená. Bohoslužby sloužili tři faráři: zástupce Pražský, všem nám vol. Čechům známý vol. prav. farář duchovní otec Kačer a farář místní. Po vysvěcení místnosti ve svých projevech tito duchovní pastýři zhodnotili zásluhy vol. Čechů v osvobozovací boji ČSR a vzdali čest padlým volyňským hrdinům, kteří položili své

životy na oltář vlasti, aniž ji poznali. Po projevech se bohoslužby ukončili a naši se rozešli domů na posilnění. Odpoledne to začlo znovu, totiž konala se posvícenská zábava, kde jsme se v bratrském prostředí všichni krásně pobavili.

Odněl jsem si z Libiny krásný domek. A zde bych chtěl našim říci několik slov. Jsou již jen jediní, kteří nezapomínají na naše dobré, staré zvyky, které jsme pěstovali na Volyni, a tak se zdá, že po čase vymizí. Cožpak si nezaslouží, abychom je pěstovali i nadále? Proto vás prosím, krajané, neodhazujte tuto krásnou tradici, vždyť je to tak krásné a lidské, když se všichni vespolek sejdou po dobře vykonané práci, po

děkují Bohu za úrodu, a potom, vždyť jsou to zvyky našich pradědů a dědů a my přece nechceme, aby bylo na ně zapomenuto. A potom, na posvícenské mají obyčejně sólo naše krásné české polky a valčíky, a věřte mi, přátelé, že je to lepší, než nějaké ty odrhovačky se smutně proslulými bugi-wugi. A vám, milí krajané v Hor. Libině, zasíláme touto cestou srdečný pozdrav, věřte mi, viděli jsme u vás kousek té naší rodné Volyně. Václav Dubec, Suchdol n. O.

Blahopřání

Dne 19. XI. t. r. dožívá se naše drahá maminka, paní Alžběta Hromádová 63 let. Milá maminko, za tvoji lásku a obětavost přeješ ti ze srdce, abys ještě dlouhá léta mezi námi žila. Hodně zdraví a spokojenosti do dalších let ti přejí synové, snachy a vnouček Vladiček.

Srdečné blahopřání našim milovaným rodičům

Františku a Zdeně Kozákovým

ze Znojma k jejich 25. výročí šťastného manželství, jehož se dožili dne 4. listopadu 1949. — Dnes Vám nastal den krásného výročí. Dvacet pět let uprchlo jak sen, a naše pouhá slova nemají dost síly, aby Vám projevily naši lásku a oddanost. Přejeme Vám štěstí, zdraví, blaženost, dlouhé žití, radost a spokojenost. Z upřímných srdcí přejí Jára, syn, Stázi a Míla, dcery.

Prodám velmi dobrou zemědělskou usedlost o výměře 13 ha. Vzdálenost 2,5 km od okr. města Podbořany. Cena dle protokolu NPF. Nabídky do adm. t. l.

Marie Holečková, Třeskonice 43, pp. Tuchoňice, okr. Zatec, hledá svého syna Antonína Holečka, .ar. 16. 12. 1927 v Kalinovce na Volyni (SSSR), okr. Rovno. Hledaný byl zavlečen ustupujícími Němci v r. 1944 do Německa, odkud neposlal žádné zprávy. Kamarádi, kteří tam byli s ním a vrátili se, udávají, že pravděpodobně odejel do Kanady. Prosíme proto všechny naše odběratele z Kanady, pokud u hledaném něco vědí, aby to urychleně oznámili jeho matce.

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

(18. pokračování)

Vstali tedy od stolu a připravovali se na cestu.

Pelachie Petrovra jim nacpala do kapsy buchtu, ujišťujíc je, že se jim to na cestě hodí.

— Kdo ví, kam se dostanete, a něco k jídlu je dobré.

— Jen jim nezapci kapsy buchtami — žertovně Vasil Ivanovič — aby měli místo také na náboje. Buchtami bojovat nebudou.

— Jen žádné obavy, i na náboje nám to stačí — žertovně dodával Iljuša.

Nato se rozloučili s Pelachi Petrovrou a vyšli.

Iljuša si po cestě zaskočil ještě domů rozloučit se. Vasil Ivanovič mu řekl, kde je umístěn štáb a rozešli se.

Šli teď jen ve dvou: Vasil Ivanovič a Moravský. Mlčky a netečně se chovali k ojedinělým výstřelům na okrajích města.

Směrem k nádraží se hrnuly vozy, naložené různými věcmi.

— Nevím, jestli to stihnem — přerušil mlčení Vasil Ivanovič a pokračoval:

— Na nádraží se teď seskupilo množství eselonů s podobným nákladem, jak vidíš. Němci se očekávají kolem poledne. Práce jde pomalu. Vlaky sice jezdí po obou kolejkách, ale nestačí nám lokomotivy. Stačíme-li převézt tyto věci za Don, máme vyhráno.

Situace tedy vypadala asi takto:

Město Rostov n. D. leží na mírném svahu. V úpatí protéká Don.

Od západu se čekali Němci. Se severní strany šel generál Krasnov s kozáckou jízdou. Na východní straně stála bílá armáda dobrovolců generála Denikina.

Rudá garda byla tedy donucena ustoupit za řeku Don, na jih. Rozhodnutí její bylo zadržet Němce v Rostově. K tomu sloužily dobře přírodní podmínky. Bylo jaro a Don se široce rozvodnil, takže objal celou nížinu až k osadě Batajsk, jež se nacházela na jih od Rostova na druhé straně Donu ve vzdálenosti 7 km. Voda sahala až k porostlým rákosím blatům, jež se táhly podél řeky až k Azovskému moři.

V takovéto době cesta za Don vedla jenom jedna, a to železnice, neboť jiné cesty byly zavodněné.

Železnice šla po vysokém náspu, přerývaném místy dlouhými betonovými mosty.

V létě, když voda zase vstoupila do svých břehů, bláta vyschla a přes Don byly vystavěny dřevěné mosty. Tak i cesta vedla až do Batajska.

V zimě, když Don zamrzával, jezdilo se všelijak, bez zřetele na vyjeté cesty.

V této době, kdy město Rostov provádělo evakuaci za Don, byla sjízdna jen železnice.

Na nádraží byl teď nával. Doprava byla úplně znemožněna náporom eselonů s živým i mrtvým inventářem. Jen stěží se mohly prodírat vlaky za Don.

Ve štábu Rudé gardy bylo rušno. Poplétali se zde různí lidé. Byli ustrojeni ve vojenském i v civilu. Jedni měli náboje okolo pasu a někteří přímo si přehodili přes rameno kulometný pás s náboji. Někteří měli přivázaný kolem pasu granáty. Jedni vypadali hrozně, zarostlí a z jejich obličejů vyzařovala odvaha bit

se, druzi byli mladí, někteří i s plnovousem. Jedni přicházeli, druzi odcházeli.

U stolu sedělo několik mužů a obsluhovali telefony, jež nepřetržitě zvonily. Občas se obrátili o rozkaz k veliteli.

Na podlaze se válely útržky papíru a celou místnost prosakovala neprostupná hráz páchnoucího dýmu.

Na obličejích všech přítomných bylo možné pozorovat vzrušení a neklid.

Sem přišli naši chlapci Moravský a Iljuša, který je po cestě už dohnal, spolu s Vasilem Ivanovičem.

Zůstali hned v té první místnosti a Vasil Ivanovič šel dál a vešel do protějších dveří. Asi za deset minut se znovu objevil a vyzval chlapce, aby šli za ním.

Brali se dlouhou chodbou a takřka na konci zašli do jedné z postranních světnic.

Za stolem seděl starší muž v nahozeném přes rameno vojenském plášti a něco psal. Čas od času zvedl sluchátko a dával nějaké rozkazy. Telefony měl jenom polní a byly zde až tři.

Po pravé straně stolu seděl také už starší muž, v civilu, v brýlích, a také něco psal.

Vedle něho stál nějaký člověk, vysoký, v koženém kabátě s mauzerem, přehozeným přes rameno a četl něco z pomáčkaného papíru.

Vasil Ivanovič přistoupil k onomu člověku v civilu, naklonil se k němu a něco mu zašeptal. Ten si snal brýle, obrátil se směrem k Josefovi a Iljušovi a bedlivě si je prohlížel. Pak se usmál a kývl na ně hlavou, aby upozornil sedícího vedle komisaře, který právě telefonoval. Komisař se na ně podíval, usmál se a když končil rozhovor, obrátil se k Vasilu Ivanoviči:

— Tak to jsou ti tvoji sokolci. Říkáš, bývalí vojáci. To je výborné. Kdo z vás byl už na frontě? — zeptal se obraceje se k chlapcům.

— Já — ozval se Moravský, vytáhl se přitom do pozoru a dodal:

— Sloužil jsem u průzkumné čety.

— Výborně — plácl si do dlaní komisař — tak, to vás už vojenským chytrostem učit nemusíme. Mám pro vás vážný úkol.

A obraceje se k vysokému člověku s mauzerem, řekl:

— Tady máš dva spolehlivé chlapíky. Jsou místní a Rostov znají jako svoje boty. Splehněte se na ně — a dodal:

— Nejpozději ve dvě hodiny musí být evakuace zakončena. Nic nesmí zůstat, co by se mohlo hodit Němcům nebo bílým. Ve dvě hodiny začneme stahovat chlapce z fronty a odejdeme za Don.

Onen vysoký muž si je změřil a pobídl je, aby šli za ním.

Vyšli ze světnice komisaře a brali se dál po chodbě, až zahulj do jedné světnice v samém rohu chodby.

U okna stál stůl, nad nímž byli nakloněni tři muži ve vojenském a sledovali mapu. Muž, který je přivedl, je vyrušil.

— Vedu spolehlivé místní chlapce. Sloužili v carské armádě a jeden z nich je průzkumník.

— Tím líp — konstatoval jeden z přítomných a zapsal si jejich jména.

— Doporučil je Vasil Ivanovič Ko-

valjev — dodával ten, který je sem přivedl.

— Ááá, tak to půjdeme hned k jádru věci, neboť času máme málo. Tak pojďte blíže, chlapci, k mapě.

Chlapci přistoupili ke stolu a onen muž jim vysvětloval:

— Vidíte tady tu železnici, táhnoucí se na jihovýchod? Jde do Nachičěvana.

— Ano — odpovídali chlapci a Moravský dodal — já ji dobře znám.

— Tak dobře. Ty mrsíme za každou cenu vyhodit do vzduchu, aby bílí po ní nemohli pustit obrněný vlak. Jestliže stáhneme naše kluky, kteří drží tuto železnici pod neustálým ohněm a neuděláte určený úkol, pustí vlak, který nám znemožní vyvézt všechny eselonu z nádraží. Vyhodit se musí asi vedle hřbitova, poněvadž to je ještě v záhybu, odkud z obrněného vlaku nádraží nezasáhnou. Za druhé musíte dávat pozor na západ. Mohou se tam ukázat Němci. Jsou asi 18 km od města. Táboří teď ve vesnici Čaltur. Jste místní a nemusím vás proto poučovat. Tužte se. Ve 14 hodin začínáme organizovaný ústup za Don. Vy máte doklady ze staré armády a nemusíte tedy spěchat. Utéci můžete kdykoliv. A tady potřebujeme také lidi. Když Němci obsadí město, zůstanete zde, pokud vám to bude možné, legálně. Stane-li se, že si vás vezmou „na mušku“, pak vám soudruzi pomohou k nám, za řeku. Pro takový případ vám vydáme hned propustku, abyste se k nám pak dostali. Všechno však dobře uschovte a vše, co by vás mohlo nějak prozradit, zničte. Jakmile odejdeme, zahajte svojí činnost. Dbejte však pokynů soudruhů z podzemí. Rozumíte?

— Rozumíme.

A muž, který jim vysvětloval situaci, podal onomu vysokému vojákov, který je sem přivedl, nějaký papír a nařídil, aby jim vydali to ostatní na operativním oddělení, kde také měli dostat podrobné instrukce.

Chlapci spolu s vojákem odzdravili a odešli.

Na chodbě se obrátil voják k Moravskému a vyzval jej, aby šel za ním, a Iljušovi řekl, aby zůstal v hlídačské světnici, ukazuje přitom na jedny z mnoha dveří. Iljuša tedy vstoupil do ukázané místnosti. Místnost byla plna vyzbrojených lidí.

Iljuša usedl na lavici a prohlížel si obličejové přítomných, kteří se v hloučcích o čemsi bavili. Myslel, že pozná někoho ze známých. Aby mu čas rychleji uběhl, zapálil si cigaretu.

V té chvíli vstoupil Moravský s nějakými papíry v rukou.

— Jdeme! — kývl na Iljušu a vyšli na dvůr, jenž byl plný nějakých krabic. Po schodech, jež ústily v pravém rohu, sešli do sklepní místnosti. Moravský podal strážnému nějaké papíry, a ten je zavedl do skladiště, kde si měli vybrat vše potřebné, jak zbraň a jiný materiál.

Bylo k sedmé hodině ranní.

Moravský a Iljuša vyšli ze štábu a zamířili nejbližší cestou na okraj města směrem ke hřbitovu. Šli polní cestičkou. Hřbitov byl vzdálen od města asi 3 km. Šli proto rychlým krokem.

Bylo teplé jaro. V modravém vzduchu zpívali skřivánci, připomínající jaro. Příroda dýchala slabým větříkem a v dáli zářila ohnivá koule vycházejícího slunce. Lidé jako by se báli vkročit do tohoto tichého chrámu přírody. Nikde nebylo ani človíčka.

Po cestě spolu nemluví. Byli zamyšlení a nějak vzrušení, ačkoliv tváře jejich byly zcela klidné a pevné, vyjadřující bodrost a odvahu.

Tak došli až k velikým dřevěným hřbitovním vratům. Hned na to je zadržela hlídka rudogvardějců.

Moravský ukázal veliteli rozkaz, a ten, kývnuv hlavou, jím ukázal směr, upozorniv je, aby byli opatrní, neboť místy se objevují nepřátelské hlídky.

— A obrněný vlak jste neviděli? — ptal se Moravský.

— Rozvědčící donesli, že stojí na zastávce v Nachičevani — odpovídal velitel, dodávaje, že se asi bojí ukázat. — Jen aby se nedozvěděli, kdy začnem ustupovat! — dodal ještě, když už chlápci byli na odchodu.

— Jen žádné strachy, soudruhu veliteli. Ve štábě i na to pamatovali a právě mu to jdeme „odříznout“ — s úsměvem mu odpovídal Moravský.

— Aha, rozumím. Přeji vám úspěch! A naši chlápci vešli vraty na hřbitov, který utíli svým druhým koncem u železných dráh.

Hřbitov byl obehnan dokola místy již přetřhaným osnatým drátem, dost hustě zarostlým křovím šeríku a místy zkrášenými pučícími stromy. Hroby byly zarostlé a zanedbané, neboť válka trvala již delší dobu a za tu dobu málokdo měl čas vzpomínat na mrtvé. Na krajích byly velké rodné hroby a mnohde trčely silné mramorové pomníky.

Moravský s Iljušou vyšli na okraj, ulehli v prohloubené kotlině a chvíli naslouchal a pozorovali okolí ve směru železných dráh. Nic však neslyšeli. Kolem bylo až podezřelě ticho. Ani z osamocovaných statků, roztroušených zde po okolí, nebylo slyšet žádný život. Nikde ani pes nezastěkal.

Chlápci pak usedli a Moravský, připraviv si všechno potřebné, pravil Iljušovi:

— Pozoruj okolí a připrav se na různá překvapení. Já polezu ke dráze.

Stiskl si ruce a Iljuša, připraviv si revolver, vychýlil se z keřů šeríků aby mohl lépe pozorovat. Zatím Moravský se plížil, aby vyhodil dráhu do vzduchu.

Podél dráhy se táhl příkop. Ve vzdálenosti 15—20 metrů byl teprve železniční násp.

Moravský lezl po břiše, až se dostal do příkopu. Tam se chvíli zastavil a rozhlédl se kolem. Když nic nepozoroval, vylezl na násp a vytáhl kus dynamitu, podobný kousku mýdla. Zapálil pak konec odpalovací šňůry a založil veškerou onu výbušninu pod kolejnicí. Sám pak, sehnuvše se, běžel rychle do příkopu. Jen si přilehl a ozval se silný výbuch. Na to si šel prohlédnout vykonané dílo. Kus kolejnice v délce asi jednoho metru byl pryč. Přešel hned na druhou stranu, založil pod druhou kolejnicí a za chvíli se ozval další výbuch. První úkol byl splněn.

Zatím se už Moravský plížil k Iljušovi na hřbitov, který je upozornil na kozáckou jízdu, objevivši se na obzoru. Hned nato bylo slyšet od nádraží dělostřelecké výstřely a bylo možné pozorovat, jak se náboje trhaly kolem objevivší se jízdy.

Zatím co se oba kamarádi zabývali pozorováním kozácké jízdy, ozvaly se v blízkosti dva mohutné dělostřelecké výstřely. Moravský ihned zpozoroval, že to je z obrněného vlaku, který však byl v záhybu a nebylo ho proto vidět.

Tak tiše se blížil k místu, kde byly kolejnice přerušeny.

Chlápci se odplížili do hloubí hřbitova, kde leželi řetězovitě rozestaveni rudogvardějci.

U vrat je už zase čekal velitel, s kterým se dříve setkali, a usmívaje se, je vítal:

— Pěkně to zahřímelo!

— Vlak se stejně blíží — odpovídal Moravský — jestliže zpozorují vyhozenou dráhu, rychle si ji opraví a bude všechno zbytečné.

— Máš pravdu — potvrdil velitel — nesmíme jim to však dovolit!

Z obrněného vlaku teď zase vystřelili. Miřili pravděpodobně na nádraží, hledajíce tak baterii rudogvardějců.

— Ano, nesmíme — prohlásil teď Moravský, jako by byl vytržen z myšlenek.

A obrátiv se k veliteli, prohlásil:

— Dáte mi deset lidí na krytí. Zalehnou tam na kraji, v křoví a já s kamarádem se pokusíme vyhodit do vzduchu celý obrněný vlak.

— Jsem ochoten vám vyhovět, pochybuji však o úspěchu této akce.

A za chvíli přivedl deset vojáků.

— Tady jsou — a dobrý vítr!

Moravský umístil přidělené mu vojáky podél hřbitova tak, aby se kryli v keřích nebo za hroby, a nařídil nestřílet bez rozkazu.

Sám pak s Iljušou pozorovali železnici a kozáckou jízdu. Moravský věděl, že bílí se bojí sami útočit. Manévrují zatím a čekají, až se přiblíží Němci. Pak společně udcí na město.

Výstřely z obrněného vlaku byly stále častější. Náboje však nezasahovaly nádraží, neboť vzdálenost byla velká. Nepřátelé se tedy snažili přiblížit se k nádraží. Byli však také opatrní. Vyslali napřed průzkum, jenž se bral po protější straně náspu.

Průzkumci se dostali až na místo poškozených kolejnic, prohlédli si je, nasedli na koně a vrátili se zpět.

Moravskému bylo jasno, že ihned nato sem přijede „bronevik“.

Nařídil vojákům, aby se připravili k palbě, jakmile někdo z vlaku vyleze.

Asi za půl hodiny, opravdu, tiše, bez páry blížil se obrněný vlak. Vpředu odkrytý vagon naložený kolejnicemi a špálami. Na druhém odkrytém vagoně stálo dělo, ale bez obsluhy. Za ním byl připevněn obrněný vagon s dvojitými stěnami, mezi nimiž je nalit beton. Po obou stranách byly otvory na kulomety. Pak šel ještě jeden odkrytý vagon s dělem a teprve nakonec obrněná lokomotiva.

To byla celá výzbroj obrněného vlaku. Nejvíce ovšem bíl do očí nápis na obrněném voze. „Za jednotnou, nedělitelnou matušku Rus!“

Když dojel celý ten vlak k místu, kde byly přerušeny kolejnice, zastavil.

Z obrněného vagonu teď trčely hlavně kulomety. Byly rozděleny do dvou řad střídavě za sebou. Bylo možné je spočítat a odhadnout dle toho celkový počet mužstva posádky.

Moravský si to všechno rozmyslil a bedlivě střežil okno lokomotivy. Nic se nehýbalo. Teprve asi za deset minut otevřely se obrněné dveře lokomotivy a vyskočil na zem miadý člověk v zamaštěné kombiněse a prohlížel si stroj.

V té době se otevřely dveře na protější straně lokomotivy, a pokud bylo možné pozorovat, seskočilo šest mužů, z nichž jeden měl jakousi hodnost. Moravský usoudil, že to bude velitel vlaku.

Zatím ale s druhé strany náspu přijelo sem několik kozáků a seskákali s

koní. Ze hřbitova nebylo možné je pozorovat.

Moravský sebou trhl, ale hned se uklidnil. Pochopil chytračení nepřítele. Nařídil vojákům přípravu k palbě a sám s Iljušou si připravil granáty a pistole.

Myslel totiž, že kozáci použijí železničního náspu ke krytí a budou ostřelovat hřbitov.

Hned nato ale změnil názor. Uviděl totiž kozáky jak vylezli na odkrytý vagon a shazovali nové kolejnice. Druhá část pak odstraňovala ony porušené.

Do Moravského v té chvíli jako když uhořel hrom. Zlobil se na sebe, že nepředvídal tohleto. Celý rozzlobený šepтал Iljušovi:

— To jsme ochytračili. Teď před očima si to zpravi a pojedou — my se na ně budeme moci jenom dívat.

— Ano — broukl Iljuša — měli jsme pamatovat také na onu stranu náspu.

— Měli, měli, to jistě, ale kdyby na té straně byl také nějaký hřbitov. Na odkrytém terénu je těžké chystat nástrahu. Iljuša pochopil rozčilení Josefovo a aby odcínil svojí nemístnou poznámku, vyřkl svůj nápad.

— A což kdybychom „bronevik“ zaházeli granáty. Je nás dvanáct a hodíme-li každý po dvou, přece něco uděláme!

— To není špatné, ale vidíš tam ty hlavně? — zeptal se Iljuša, ukazuje na obrněný vůz. — Jakmile se pohnem, oněch 23 hlavních bude chrlít oheň. Položí nás k zemi a pak jednoho po druhém odstřílejí. Nesmějí nás dostat na odkrytý terén. Bylo by to velké riziko a lidi přece nemáme nazbyt.

Nato se Moravský zamyslel a už pořídil nový plán.

— A což kdybychom je vzali chytrosti. Přesilou úkol nemůžeme splnit.

— Chytrosti — skočil mu do řeči Iljuša — buď chytrý, když rozum se ti nad tím zastavuje. Myslim, že všechno je marné. Budeme muset asi odejít.

— A přece ne! — bránil se Moravský — od takového úlovku jen tak lehce neodejdu.

V té době měli už bílí vyhozeny kusy poškozených kolejnic a připravovali na ta místa nové, jež s sebou přivezli. Pracovali rychle a bylo slyšet, jak za náspem jim velí důstojník.

— To je poslední chvíle, kdy můžem začít — prohlásil Moravský a sdělil Iljušovi svůj plán.

— Stáhnem se s vojáky do týlu vlaku. Půjdem tady hřbitovem a nebudou nás moci pozorovat. Tak se dostanem z dohledu oněch třicet kulometů. Mohou střílet jenom na strany a s vlakem se zatím dál nehnou. Když budem připraveni, hromadně zaútočíme a v běhu spuštíme palbu. Tím uděláme paniku a vojáci se dají na útek. Stihne-li velitel naskočit do lokomotivy, dáj zadní rychlost a budou se snažit dostat zpátky. Za tu chvíli já doběhnu vlak, vyskočím na otevřený vagon a hodím do kotle lokomotivy granát. To jí myslím stačí. Je stará a dosti ochozelá. Co o tom soudíš?

— Je to dobře promyšleno, ale nebezpečné.

Za to ale statečně a krásně — dodal rozjařeně Moravský.

— Kdybychom pak důstojníka zranili, vyskočím na lokomotivu a tím bude celý vlak náš. (Pokrač. příště)

Antonín Špatenka

(12. pokračování)

Průkopnická vesnice

Nečekal jsem tedy více, rychle jsem zaplatil útratu a pospíchal jsem vyhledat Panenskou ulici. Adresu jsem správně našel, ale před vchodem bylo velmi rušno. Vysel mi naproti nějaký Židek a tázal se mě, co si přeji. Vysvětlil jsem mu tedy, proč jsem přišel a koho hledám. On se rozpáčil podrábkal za uchem a lámanou češtinou mi vysvětloval, to že je velmi těžké. Pak mě ale vzal do kanceláře, posadil mě na židli a řekl mi, abych chvíli počkal. Hledal chvíli v papírech a pak se radil s mužem, sedícím za stolem, zda nemá v seznamu přistěhovalců zapsanou rodinu Špatenkova. Ten chvíli přemýšlel, říkal, že to jméno je mu známo, pak vstal, vzal do ruky jednu knihu, chvíli v ní hledal a pak něco po rusku Židkovi sde- loval.

Ten příběh ke mně a hlásil mi, že zde mají zapsanou jednu rodinu Špatenkova, která před rokem přijela na Volyň ještě se 16 jinými rodinami. Zakoupili prý zde pozemek, les, a právě v nejbližších dnech pojedou jim jej geometr vyměřovati.

Přirovnal jsem čas i to, že Boženka říkala, že jich skutečně pojedou na Volyň 17 rodin a proto jsem hned radostně Židkovi hlásil, že to je správně, ale že jej prosím, aby mi nepsal adresu, abych věděl kde vás mám hledati. Ochotný Židek mi vsuktnu adresu dal, poradil mi cestu, jak mám jít, abych šel cestou nejkratší.

— Radostně jsem mu poděkoval a když mi podával ruku, řekl mi, abych vás od něho všechny pozdravoval a že prý se na vás přijede podívati. Kromě toho mi dal ještě seznam všech ostatních sedmnácti rodin. Proto jsem začal ještě do hostince Oliče, tam jsem podle seznamu prohlédl dopisy, vaše jsem si nechal a ostatní jsem mu vrátil.

— Ostatní již jsem snadno našel a tak nyní všechno víte a jsem tu. Záleží tedy na vás, zda mě mezi sebe přijmete — dokončil svoje vyprávění Drbohlav.

— Samozřejmě, že zde již s námi zůstanete — volal všichni, neboť se jim chlapec líbil jak svým chováním, tak i tím, že je kovář, kterého oni také mohou potřebovati.

— Zde je země, tepe řečeno lesa dostatek, až tedy přijede geometr vyměřovati, tak ti díl přenecháme. Náradi a náčiní ti pomůžeme zakoupiti a ostatní již půjde dobře — pronesl Volenec a mluvil tak za všechny, neboť viděl na jejich tvářích, že s ním souhlasí.

A tak dnešního večera všichni radostně usinali, neboť každý z nich obdržel nějakou zprávu z Čech, nebo peníze. Nejšťastnější z nich však byla Boženka a Josef, neboť se těšili, jak začnou spolu nový život.

A tak po tomto radostném dnu běžel život v lesní pevnosti dál, opět přibýly jedny pracovitě ruce. Všichni po celý den namáhavě pracovali. Josefovi s Boženkou však vždycky večer zbyla chvílka času, aby usedali na dvoře na lavičce, která jim stačila k jejich velké lásce.

Josef s ostatními muži připravoval si dřevo na zhotovení kovárny a boudy pro sebe.

Děti s dědečkem Charytonem chodily na jahody. Bylo jich ten rok věru hodně, místy se to až červenalo. Jen cukr mít, myslyvaly si ženy, to by měly děti pochoutku. Ale na cukr již dávno zapomněli, neboť zdejší lidé jej vůbec neznali. Ačkoliv v zimě pili hodně čaj, vždy jen hořký.

Také již dozrávaly třesně, rostly houby, kterých také byla velká úroda. I sbíraly si ženy všechny plody lesa, čistily a sušily je na zimu. Měly třeba lopoty dost, ale přece jen se snažily, aby se na přišti zimu lépe zásobily, aby druhá zima byla lepší, než ta prvá, kterou zažily v Rusku.

Každou neděli doléhal sem zvuk z pravoslavné církve. Tu obyčejně velcí i malí poklekali před hřbitovem pod lipou a vroucně se modlili. Prosili Boha, aby jim dal zdraví a sílu, aby všechno statečně překonali.

Pak se na dvoře na „pohovce“, jak všichni říkali otesané kládě, sesedli a radili se, ce ještě zaříditi na zimu.

Vzpomínali při tom často na paní Náhodskou, kdy asi se přijede na ně podívati. Pítr s Čermákem seděli na lavičce, vyřezávali dětem různé hračky a byli všemi dětem zvědavě obklopeni. Zejména, když pak jim Čermák upletl z lískových prutů torby (tašticky), které nosili Ukrajinci.

Některé ženy praly prádlo, jiné vařily oběd. Tak měli všichni rozdělenou práci i v neděli, v den odpočinku.

Jedné neděle bylo obzvláště jasno, den byl krásný, a když byl oběd hotov, sesedli se všichni, aby se posilili. Co tak sedí všichni pohromadě, vidí, že k nim přijíždí povoz, ve kterém byli zapřaženi tři koně. Pozorovali, kdo to k nim přijíždí, ženy zbystřily zrak a hned poznaly paní Náhodskou. Vyskočily proto hbitě a spěchaly k povozu. Za nimi pak spěchali muži s dětmi. Paní Náhodská se již z dálky na ně usmívala a kynula jim na pozdrav.

Povoz zastavil těsně před záhonem, kde měly ženy čistě vypletou a upravenou zeleninu. Muž v uniformě, který seděl proti paní Náhodské, seskočil a galantně jí pomáhal s kočáru. Jakmile paní sestoupila, vítala se s dětmi polibkem a pak teprve dospělým podávala ruku.

Tu její zrak utkvěl na vzorně upravených záhonech. Zálibně se usmála, se zájmem si jejich práci prohlížela.

Poté ji průkopníci pozvali, aby šla s nimi usednouti na dvůr. Paní Náhodská použila jejich pozvání, sedla si na nabízenou lavičku a počala se jich na všechno vyptávati. Děti, které byly čistě obléknuté, vymyté a učesané, tlačily se kolem milé paní, sesedly se v jejím nohám, poslouchaly a ani nedutaly. Paní Náhodská při pohledu na děti vždy zaslzela, neboť jí bylo líto těch malých drobečků.

Po jednou však, když děti viděly, že se paní Náhodská zabrala do řeči s rodiči, nenápadně se vytratily do zemlánek. Za chvíli však vyběhly ven, každé s torbou v ruce a spěchaly k místu, které si hlídali pro tuto příležitost. Bylo to místo, které si šetřily pro paní Náhodskou

a které se jen červenalo jahodami. Nyní nastalo předstihování, kdo z nich bude mít dříve více natrháno. Netrvalo dlouho a děti měly plné torby (košíčky) a vracely se spojojeně domů na dvůr.

Čermák, když je uviděl, přinesl úplně nové vědro a řekl jim, aby do něho jahody sěsypaly. Když však jahody vysypaly, nebylo jich plné vědro a proto nemeškaly a šly trhati znovu. Za chvíli měly opět plné košíčky, postavily si je do trávy a trhaly květiny, kterých bylo po lese hojnost a všech druhů.

Květiny pěkně uvázaly do kytice, daly jí do ruky malému Františkovi, kterého si paní Náhodská od prvního okamžiku tak oblibila, a vracely se opět na dvůr.

Tentokrát se už všechny jahody nevesly do vědra a proto zbylé nasypaly na dřevěnou mísu, kterou jim Loudová přinesla. Nejstarší děvče vzalo do jedné ruky mísu a do druhé malého Františka, který držel kyticiv n náručí, a šli k lavičce, na které dosud seděla paní Náhodská.

Malý František se před paní Náhodskou způsobně uklonil a podával jí kyticiv. Ta jí radostně přijala a přitulila k sobě malého Františka. Pak jí dívka podala také mísu jahod, kterou přinesla. I jahody si paní Náhodská vzala a dívku jemně pohladila. Děti se opět sesedly kolem a malý František prozradil, že jí přinesly ještě plné vědro jahod, a ani na to nezapomněl, že ic rasbíraly na místě, které si pro ni od jara šetřily. Zároveň jí prozradil, že půjdou ještě trhati, jakmile si trochu odpočinou. Paní Náhodská však jim to již odepěla a prosila děti, aby již u ní zůstaly seděti, že jí tím způsobí také radost.

Děti byly rády, že mohou již zůstat u jejich paní a proto pěkně třeše zůstaly seděti. Paní Volencová přinesla pro občerstvení trochu mléka a černý chléb. Ani tentokrát paní Náhodská neodmítla a aby je neurazila, pojedla trochu z podaného jí jídla.

Poté vstala, vzala malého Františka za ruku a šla si všechno prohlédnouti. Viděla jeich pole, zahrádku i započatou cestu. Když došla s tímto průvodem až k místu, které bylo ohrazeno pro hřbitov, zastavila se a zadívala se na lípu před vraty, kde byl připevněn obrázek Panny Marie.

Paní Volencová, která paní Náhodskou očima pozorovala, ukázala na lípu a pravila:

— Milostivá paní, zde pod touto lipou se všichni denně modlíme a nezapomene nikdy v naší modlitbě prositi Boha, aby i vám dal hodně zdraví a spokojenosti. Děkujeme mu za to, co jste pro nás cizince v největší naší bídě a nedostatku vykonala. Slibujeme vám, že i nadále budeme tak činiti a že vaše jméno zůstané v našich srdcích vryto tak dlouho, čokud nám bude tlouci. Víme dobře, že nebyti vás, že bychom zde byli zcela určitě zahynuli.

Paní Náhodská, které po celou řadu paní Volencové kanuly slzy po tváři, přistoupila k ní a vroucně jí objala.

Nyní byla sice nálada poněkud skličena, ale jen na chvíli. Paní Náhodská se vzpamatovala a cosi rusky nařídila mužům v uniformě, který hbitě odběhl ke kočáru a přinášel objemný balík. Paní Náhodská usedla pak na lavičku pod lipou a řekla mužům, aby balíček rozbalili.

Pak podávala všem ženám po jednom šátku na hlavu, chlapcům každému látku (cajk) na šaty, holčičkám na květované šatečky a mužům po jednom páru tep-

lých rukavic. Pak si přitáhla k sobě malého Františka, podala mu balíček se slovy:

— Ten balíček je tvůj, neotvírej jej však dříve, až já odjedu, rozumíš?

— Ano, ano — horlivě přisvědčil František a tiskl si balíček na prsa ve strachu, aby mu jej snad děti nevzaly.

Když tedy celý obsal balíku rozdělila, dávala se na děti, které měly z dárků radost. I ona se cítila mezi nimi šťastná a spokojena. Pojednou však pohlédla na hodinky, které měla připraveny na krku na řetízku, rychle vstala a poručila vozkovi, aby se chystal na zpáteční cestu.

Tu teprve nastalo děkování a loučení. Ženy pak tuto radost oplakaly, zatím co děti šťastně nastavovaly svoje tvářičky k povelování Malý František, který se se svým balíčkem bál tlačiti, aby snad o něj nepřišel, zůstal na konec. I vzala jej paní Náhodská, do své náruče, líbala jej a slibovala mu, že si zase brzy na něho s něčím vzpomene. Pak jej nesla ke kočáru, kde mezitím Pitr uložil vědro jahod, které prkryl listím. Usetla s ním do kočáru a žertem mávana všem na rozloučenou s jeho ručičkou.

Paní Nováková se však rozběhla ke kočáru pro Františka, kterého jí paní Náhodská s usměvem podávala. Za mávání a volání se kočár rozjel a všichni kynuli na pozdrav, dokud jim povoz nezmlžel z očí.

Všichni byli potěšeni návštěvou paní Náhodské, a malý František, solvaže povoz zmizel z dohledu, rychle rozbaloval svůj balíček. Ostatní děti zvědavě čekaly, co v něm bude. Skorem litostivě dívaly se, když chlapec vytahoval z papíru tričko, rukavice, punčošky, košíku, čepici a nakonec hlavně pišťalku. Bylo dlouho zase o čem hovořiti, všichni děkovali v duchu hodné paní za její pozornost.

A pak zase začal všední den, práce a zase práce. Pak se dohodli, že někdo pojedě s Drbohlavem do městečka Dubna, aby tam nakoupili trochu nářadí. Jen jim dělalo starosti, zda tam vůbec něco od železa dostanou. Povož k tomu účelu se umluvili vypůjčiti si od správce z velkostatku.

Správce jim skutečně povoz s koněm zapůjčil a tak dojeli až do městečka Dubna. Opravdu však mnoho toho z těch věcí, které chtěli, nedostali, ale přece jen koupili kovadlo, kus koňské kůže na měch a některé drobné věci pro dílnu kovářskou.

Josef tedy již měl během týdne kovářskou dílnu, ze které se ozývalo bušení o kovadlinu. Kovář opravoval motyky, sekery, pily a ostatní nářadí, aby měli průkopníci vše v pořádku, neboť to již bylo vskutku zapotřebí.

Bylo tedy opět v pevnosti veseleji. I dědoušek Charyton přišel se na jeho primitivní kovárnu podívat a nabídl se mu, že buď dělati pomocníka. Dlouho jej však nedělal, neboť když kovář uhořel na kovadlinu a počaly se rozléti jiskry, dědoušek se ulekl a více již do jeho kovárny nepřišel.

Za nedlouho opět jedna událost přišla, která již byla všemi toužebně očekávána. Přijel geometr, aby jim vyměřil jejich díly a rozměřil les, který zakoupili. Geometr byl muž velký, hubený, pod ním měl vousky a v náček k měření neměl téměř žadřých. Požádal jen pět mužů, aby si vzali sekery a ihned bez odpočinku se dal do měření. Napřed se však zeptal, zda zná hranice lesa, a když mu řekli, že ne, že jen děda Charyton zná přibližně, kde asi hranice jsou, obořil se na ně, jak to, že koupili les a

neznají jeho přibližnou hranici. Volencec však jej pierušil slovy:

— Jak to, že my to máme věděti a jsme cizinci, Češi a jsme zde teprve rok. Vždyť sama paní majitelka, a byl to majetek dědičný, neznala hranice. Ani správce, který ji majetek spravoval, tyto hranice nezná. My jsme zakoupili 730 morků a bylo nám řečeno dr. Pinka-sevičem, že teprve až vy přijдете, že nám to odměříte přesně.

Geometr naslouchal Volencovi, ale přesto pánovitě sděloval průkopníkům, že tedy on zde nemůže nic dělati. Že odjíždí, ale že se zastaví na velkostatku. Nasedl do kočáru, kde se pohodlně usadil, ani se s nikým nerozloučil a odjížděl.

Průkopníci se po jeho odjezdu dali do smíchu, neboť něco podobného z Čech neznali. Čermák, který se smál nejvíc, Šelmovsky povídal:

— Hoši, tady je ale švanda, snad budeme nuceni si nakonec ty hranice nalézt sami a založit si tu svůj vlastní stát, kterému dáme název „Lesní stát Volyně“.

Všichni se zasmáli, ale nakonec uznali, že by bylo nejlépe, aby se někteří muži vypravili na Bojarku, kde se jistě geometr zastaví, že snad by se tam věc poněkud objasnila. Čermák s Volencem se tedy nabídl, že půjdou, aby to vyšetřili.

Vyrazili ihned, ce-tou byli samý žert, a tak jim cesta uběhla, že byli na Bojarcce ve chvíli. Vyhledali správce, který je hned uvedl do pokoje, kde právě debatovali Macek, Pajer a geometr. Po kratším rozhovoru řekl správce, že se nedá nic jiného dělati, než že uvědomí všechny majitele lesů, které sousedí s jejich lesem, aby se z rá o deváté hodině sešli na svých hranicích.

Průkopníkům se líbil tento nápad, proto správce rychle napsal jakési oběžníky a vypravil kurýry, kterým dal koně, aby je doručili.

Průkopníci pak ujistili, že je vše v pořádku, aby se reobávali nějakého podvodu, že paní Náhodská i on sám ručí svou cti, že bude vše v pořádku. Na toto ujistění se tedy naši dva muži zvedli, poděkovali správci a odcházeli opět k ostatním, aby jim oznámili výsledek porady.

Druhý den přijely k lesnímu táboru dva kočáry. V jednom Macek s Pajerem, v druhém geometr se správcem Skaršeckým. Geometr pozval s sebou čtyři muže ku pomoci. Měření se provádělo velmi směšně, tále samé dohadování, kde by hranice mohla býti, neboť ani ostatní sousedé, kteří měli les v sousedství lesa paní Náhodské, nevěděli přesně o své hranici. Nikde nebyla žádná cesta nebo značka jen jednou našli kámen, který již také naši průkopníci objevili při své prohlídce lesa. Na kamenu byl zrak orlice, erb to hrabat Leduchovských.

Dědoušek Charyton, kterého průkopníci vzali s sebou, přibližně naznačil geometrovi hranice, a ten se podle toho řídil. Chodil po domělých hranicích, zabodl do země kolík omotaný motouzem, dělal velké kroky, které odpočítával a při chůzi motouz rozvínoval. Na konci provazu dal zasaditi velký osekáný kůl, který průkopníci již připravili, něco si poznamenal do notesu a pak zase pokračoval dál ve své práci. Po hranicích geometrem vyznačených průkopníci nyní vysekávali a odstraňovali rosti. Ostatní sousedé, majitelé lesa pobízel geometra, aby spěchal, že na tom nezáleží, zda těm chudákům Čechům dájí z jejich lesa o jeden nebo dva morky více.

Toho však ani upozorňovati nemuseli, neboť on to stejně bral jen tak od oka. Po chvíli se mu provázek, který byl odměřen stejně přetrhl, omotal jej tedy a pokračoval v měření pouze na kroky. Samozřejmě se co chvíli spletl, ovšem vždy k dobru průkopníků. Ti se na sebe jen podívali a po straně se usmívali. Nechtěli ani uvěřiti, že to všechno je jejich, neboť připadalo jim to, jako by koupili celou Volyni.

Takto měl celý den jen s malou přestávkou v poledne, kdy pojedli trochu jídla, které si vzali s sebou z domova. Na večer pak odjel správce s geometrem opět na Bojarku, ale geometr jim slíbil, že přijde druhý den a vyměří pak dílce již průkopníkům. Ti, když večer usedli na dvorku, vyprávěli, jak vypadalo to úřední měření, a byli z toho samý žert a smích.

Druhý den tedy začalo opět měření. Pan geometr přišel tentokrát již v 8 hodin a sám. Napsal si jména všech průkopníků a da jí je do torby. Nejdříve odměřil uprostřed dílu obecní podle přání průkopníků, a pak díl každého jednotlivce, jak si vytáhl z torby svůj lístek s jménem. Jakmile mu geometr jeho díl odměřil, ihned si kolem dokola jej označil. Některý si do kůlů vyryl svoje jméno.

Když byl se vším hotov, tu se teprve rozloučil s průkopníky, a když již byl na voze, volal na ně:

— No Češi, charašo vám naměřil, u nás zemli mnoho v Rosiji, budete spokojeni, do svídaníja.

Průkopníci mu tedy poděkovali, zamávali čapkami, a když odejel, teprve se začali raditi, co nyní počnou. Nyní, když byl každý svým vlastním pánem, radili se, jak začnou stavěti chaty. Uvažovali, že sice dřeva mají dostatek, ale krytinu žádnou, ani slámu nemají. Dohodli se proto že si každý na svém dílci postaví zemlanku, kterou zakryje drnem.

Všichni byli spokojeni, největší radost měl mistr lesa Pitr, který si vytáhl los, když vyměřoval geometr právě ten díl, kde stála lesní pevnost, dvůr a zemlanky. Všichni mu to štěstí přáli, neboť on jako mistr od dřeva měl vlastně na všem jejich budování největší zásluhu.

Dřeva po lese bylo dosti, i otesaných dlouhých trámů bylo dostatek, neboť si jej předem připravovali na stavění chat, srubů.

Pitr nejdříve ze všech začal si stavěti srub na svém díle a netrvalo to ani tři neděle a již byl hotový. Ostatní si budovali každý na svém dílu prozatím zemlanku. Jer Josef Drbohlav nestavěl, měl plno práce v kovárně, a pak mu slíbili průkopníci, že jako odměnu, že jim opravuje jejich nářadí, postaví mu srub nebo zemlanku všichni společně.

A tak se také stalo, když Pitr byl se svým srubem hotov dal se všichni do práce a stavěti novou kovárnu a u ní zemlanku pro Josefa a jeho nastávající manželku. Věděli všichni, že oni dva co nejdříve jako první vstoupí v jejich lesní pevnosti do stavu manželského.

*

Ženy, které měly na starosti záhony se zeleninou a pole, měly pořádk plné ruce práce. Všechno rychle rostlo, makovice byly již jako pěst velíky, zelí narostlo jako hlavy a vůbec všechno bylo mnohem větší, než doma v Čechách. Zito i pšenice byla již vyšší, než největší muž z průkopníků. Aby nelehlo, zapíchal kolem pole rosti.

(Pokrač. příště)

VZPOMÍNÁM...

V tyto „dušičkové dny“ vždy mnoho vzpomínáme. Vzpomínáme na ty, kteří odešli po dlouhé, strastiplné pouti k zasluženému odpočinku. Však těch, kteří odešli předčasně, želíme mnohem víc a v duši zůstává nezodpovědná otázka: proč? Proč právě ty, kteří jsme měli tolik rádi, už dlouho kryje těžká zem, a my bychom je tak chtěli mít mezi sebou. Vzpomínám na otce.

Člověk si často uvědomí všechnu tu krásu nezapomenutelných chvil, až když už je dávno odvál čas. Vzpomínka zalétá do rodné vsíky, uprostřed lesíku a zahrady, do milých Sedmíhran. Dlouhá třetíhovalá mládež, kterou otec pomáhal jako chlapec sázet, živý plot a obrovské koruny kaštanů krásilily svou zelení rodný dům. Kolem domu v zahradách proháněl se náš bezstarostný, dovádívý „trojlístek“ od jara do zimy. Ale i zima byla krásná. Večery byly delší, v kamnech pěkně praskalo dříví a my jsme se schouli na pohovce a tatíček vyprávěl pohádky. A náš tatka uměl nějak vyprávět. Poslouchali jsme vždy se zatajeným dechem, napjatě a nedočkavě, aby nám žádné slůvko neušlo. Jindy brával housle, hrál lidové písničky a my jsme zpívali. Nepamatují se, že by tatka někdy řekl: „dejte mi pokoj“, nebo „dnes nemám čas“, ač přicházel s pole unaven (teď si to uvědomuji). Pro nás měl vždy dobrou náladu a dovedl s námi tančovat po kuchyni, i když celý den oral. Někdy k naší velké radosti roztočil také mamičku, předváděje nám některé staromódní tance. Když měl chvíli času, zajímal se o to, jak se nám vede ve škole a co zase nového umíme.

A ty milé vánoce u nás, ty měly vždy tolik hřejivého kouzla. Tak a podobně bych mohla vzpomínat dlouho. Obrázky se mi v myslí střídají jako krásný živý film.

Ale přišla válka a všechno v duších ztemnělo. Byl rok 1940—41. Na Volyni se mnohé změnilo. Náš dobrý tatka odešel. Utichl náš bezstarostný smích.

Ubíhaly měsíce, ubíhaly roky a my jsme už myslili, že se ani nikdy nedovíme o otci. Ale dovedli jsme se.

Československá jednotka se vracela přes Volyn z dalekého Ruska k hranicím CSR. Tatka však chyběl mezi těmi, kteří se šťastně vrátili domů. Od vojáků 1. československého sboru jsme první uslyšeli, že daleko od nás v městě Buzuluku zanechal malý český hřbitov. Tam s mladšími kamarády dříme svůj věčný sen voják od Zborova a „Svobodovec“.

V tyto dny, kdy každý hřbitov zde je plný věnců, květů a světél, neseme ti, drahý tatko, v našich srdcích nejkrásnější květy vzpomínek, lásky a vděčnosti, a slůvko „Nezapomeneme“, které mají jiní na s uhách věnců, my máme stále v duších. Olga Kadavá.

S bolesti v srdcích a se slzami v očích oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 14. září 1949 skončila svůj mladý, rozcvičený život v Mladecku u Opavy Lenička Fuxová, roz. Brabencová, nar. 20. 12. 1930 v Dorostajích na Volyni. Lenička milá, vzpomínka na tebe nám zůstane věčně živá. Ti, kdož jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku. Vzpomíná truchlící matka, sestra Vlasta, manžel, synáček Josef a rodina Rysova.

HLUBOCE ŽALEM zarmoucení oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 29. srpna 1949 zemřela v Chomutově Bětuška Andršová, roz. Rysová, nar. 27. 11. 1923 na Volyni. Bětuško drahá, odešla, ale světlo tvé památky je stále. Kdož jste znali její dobré srdce a zlatou povahu, vzpomeňte s námi. — Truchlící otec, matka, manžel, rodina Kučerova, Rysova, Petrákova a Brabencova.

Právě tomu bude šest let, kdy padl jako voják Rudé armády při obraně Stalingradu milovaný bratr

BORIS ŘEĤAK

nar. 22. 1. 1918 v Kvasilově na Volyni. Vstoupil do slavné Rudé armády a bojoval s rudoarmějí proti německým okupantům, kteří přepadli Sovětský svaz. Nebylo mu dopřáno dočkat se vítězství, zvítězil však s ostatními, kteří u Stalingradu rozdrtili fašistické hordy a dali tak základ k velkému vítězství nad fašismem. Vzpomínáme na tebe, milovaný Borisi, a nikdy nezapomeneme. Vy, kteří jste ho znali, vzpomeňte s námi.

VI. Řehák s rodinou, Zatec.

Dne 12. prosince 1949 bude tomu rok, co nás navždy opustil náš třináctiletý nadějný syn Josef Šimoníček z Holedeče. Budiž ti, náš nezapomenutelný Pepo, země, za kterou položil tvůj otec život na Dukle, lehkou. Vzpomíná matka a sourozenci.

Alexander Ptáček, Chomutov, Heydukova 5, hledá Arnošta Dvořáka ze Sedmíhran na Volyni.

Vasilenko Jaroslav, Mikulašovice 46, hledá Marii Kijevskou, trafikantku. Nachází se pravděpodobně v okr. Frýdlant.

Niževedené osoby necht' urychleně ohlásí svou adresu Svazu Čechů z Volyně:

1. Vacke Rudolf z Novokrajeva, dříve bytem Zatec 262,
2. Timofejev Alexandr z Dubna, poslední bytem Slapanov 80, okr. Havl. Brod,
3. Feodora Šihlová z Dubna, poslední bytem Meclov, okr. Horš. Týn,
4. Rychter Alois z Teremna, poslední bytem Trnovany, okr. Teplice Lázně,
5. Olga Ševcová z Lucka, posl. bytem Ruprechtice 97, okr. Liberec,
6. Miller Vladimír z kol. Sofijevky u Zahoroště, posl. bytem Libočany Dvůr,
7. Kozák Vladislav z Lucka, poslední bytem Brno, nám. Dr. E. Beneše 195,
8. Košťál Vladimír z Mirohoště, posl. bytem Kravaře 29, okr. Litoměřice,
9. Procházka Jaroslav ze Zdobunova, poslední bytem v Horních Řepčicích, p. Liběšice,
10. Mastný Josef z Malé Omelany, p. b. Výškov čp. 23, okr. Zatec,
11. Hendl Vladislav ze Sergejovky, p. b. Cvrčovice, p. Pohofelice,
12. Mičárek Stanislav z Rovna, p. b. Tvršice č. 89, okr. Zatec,
13. Kendík Josef ze Sergejovky, p. b. Mikulov na Moravě,
14. Mironova Libuše z Huště, p. b. Trnava, Královanská 6,
15. Brda Josef z Jezírka, p. b. Toužim č. 323.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB Dohledací poštovní úřad Zatec. Předplatné za rok 1949 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Zatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.